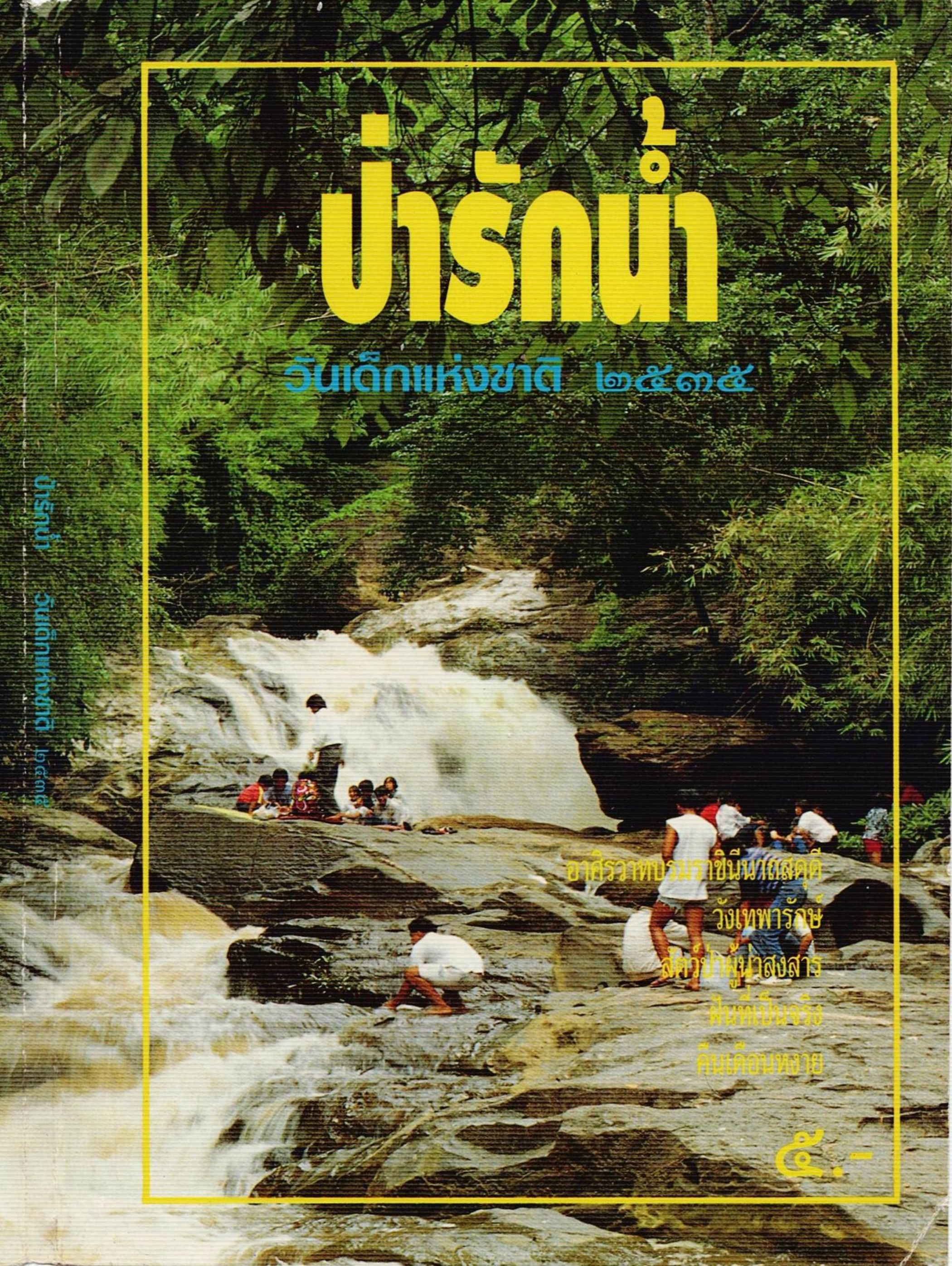

ป่ารักน้ำ

วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๕

อาศิรวาทบรมราชินีนาถสดุดี
วังเทพารักษ์
สัตว์ป่าผู้น่าสงสาร
ฝันที่เป็นจริง
คืนเดือนหงาย

๕.-

ป่ารักน้ำ วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๕

ป่ารักน้ำ

วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๕

น้ำตกแม่สา เชียงใหม่

ภาพปก โดยปรานี บุญยรัตน์

ISBN 974-7904-75-6

คนทุกคนมีหน้าที่ต้องทำ. แม้เป็นเด็กก็มีหน้าที่อย่างเด็ก คือศึกษาเล่าเรียน หมายความว่าจะต้องเรียนให้รู้วิชา ฝึกหัดทำการงานต่าง ๆ ให้เป็น อบรมขัดเกลาความประพฤติและความคิดจิตใจให้ประณีต ให้สุจริต แจ่มใส และเฉลียวฉลาดมีเหตุผล เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและมีประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2534

พระโอวาทวันเด็ก
พ.ศ. ๒๕๓๕

เด็กย่อมเป็นที่หวังของพ่อแม่และครอบครัว เป็นอนาคตของสังคมและประเทศชาติ เด็กที่จะทำให้พ่อแม่และครอบครัวสมหวัง ก็คือ เด็กที่ทำตนเป็นคนดีตามขนบประเพณีและศีลธรรม พร้อมทั้งมีความรู้ความสามารถจากการศึกษาเล่าเรียน เด็กที่จะเป็นอนาคตที่ดีของสังคมและประเทศชาติได้ ก็จะต้องเป็นคนที่เฉลียวฉลาดรู้จักรักษาระเบียบวินัย

ฉะนั้น จึงขอให้เด็กทุกคนตั้งใจที่จะเป็นคนดีและทำดีเพื่อจะได้เป็นที่สมหวังและเป็นอนาคตที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ พร้อมทั้งพระศาสนาพระมหากษัตริย์สืบไป

สมเด็จ พระญาณสังวร

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

คำขวัญ

ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๕

สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา จรรยางาม

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๓๕

ประพฤติดี มีคุณธรรม นำชาติพัฒนา

(นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๓๕

"เด็กดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม น้อมนำชาติเจริญ"

(นายสมชัย วุฑฒิปรีชา)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ปัจจุบันนี้ คนยุคใหม่ได้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติมากขึ้น และนับวันจะยิ่งเห็นชัดเจนมากขึ้นว่า มนุษย์กับธรรมชาติย่อมมีความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อย่างแยกได้ยาก หากธรรมชาติเสียไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ย่อมส่งผลกระทบมาถึงมนุษย์ด้วย นั่นคือความเสียหายก็จะมาถึงมนุษย์ในที่สุด

ในบรรดาสิ่งทั้งหลายที่เป็นธรรมชาติหรือส่วนหนึ่งของธรรมชาติต่างก็มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อกัน จนอาจจะกล่าวได้ว่า ไม่มีอะไรในโลกที่แยกตัวออกจากสายสัมพันธ์ในระบบธรรมชาติ และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างอิสระ เช่น ป่าและน้ำก็ย่อมมีความสัมพันธ์พึ่งพากันไป ป่าก็อาศัยน้ำ น้ำก็อาศัยป่า กล่าวคือป่ามิอาจสามารถดำรงความเป็นป่าอยู่ได้หากขาดน้ำ และน้ำก็มิสามารถดำรงอยู่ได้ถ้าไม่มีป่า นั่นคือที่ไหนไม่มีป่าที่นั่นก็ย่อมไม่มีฝนตก เมื่อไม่มีฝนตกก็ย่อมไม่มีน้ำ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมองเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ จึงทรงเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ พระองค์ท่านทรงให้ความสำคัญกับป่าไม้ ทรงรักสัตว์และทรงให้ความสำคัญต่อน้ำเป็นอย่างมาก คณะอนุกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕ จึงคิดว่าหากคนไทยทุกคน โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งจะเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า มีความรู้ความสามารถและมีความรักในการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้ และแหล่งน้ำต่าง ๆ ไว้ ชีวิตของคนไทยในวันหน้าก็คงจะมีความสุขและเจริญก้าวหน้าต่อไป คณะอนุกรรมการฯ จึงได้รวมพลังกันจัดทำหนังสือ “ป่ารักน้ำ” เล่มนี้ขึ้น ทั้งนี้เพื่อถวายเป็นราชสักการะ แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา ประการ

หนึ่งและเพื่อให้เยาวชนได้ดำเนินชีวิตตามรอยพระยุคลบาท ในเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติอีกประการหนึ่ง

คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๕ ได้พิจารณาเห็นว่า หนังสือ "ป่ารักน้ำ" เล่มนี้เป็นหนังสือที่มีคุณค่าสำหรับเด็กและเยาวชนของชาติ จึงได้นำมาจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

สุดท้ายนี้ คณะกรรมการฯ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์และภาพพระราชกรณียกิจ สำนึกในพระเมตตาของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ได้ประทานพระคติธรรม ขอขอบคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่กรุณาให้คำขวัญแก่เด็กและเยาวชน เพื่อจัดพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕ พร้อมกับขอบคุณผู้เรียบเรียง ผู้วาดภาพประกอบ ผู้ออกแบบรูปเล่ม คณะกรรมการและผู้จัดพิมพ์หนังสือทุกท่าน จนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในโอกาสนี้ ขอส่งความปรารถนาดีมายังเด็กและเยาวชนทุกคน และท่านผู้อ่านหนังสือโดยทั่วกัน

(นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานอนุกรรมการ

จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕

สารบัญ

อาศิรวาท บรมราชินีนาถสดุดี	*ฐะปะนีย์ นาครทรรพ*	๑๒
ราชสกุลกิติยากรและราชสกุลสนิทวงศ์		๑๕
ป่ารักษ์น้ำ-น้ำรักป่า	*ศาสตราจารย์คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ*	๑๖
วังเทพารักษ์	*คำหมาน คนไค*	๒๓
การอ่านหนังสือให้เก่ง...	*กรองแก้ว เงินศรี*	๓๓
สัตว์ป่าผู้น่าสงสาร:		๓๗
เรารักป่า	*อุ๊ดดี้*	๓๘
หนึ่งในดวงใจราษฎร์	*รสา วงศ์ยังอยู่*	๓๙
เรียงความสำนวนชนะการประกวดรางวัลที่ ๑		๔๘
ฝัน...ที่เป็นจริง	*รัชนี ศรีไพรวรรณ*	๕๕
อ้น	*กานต์มณี ศักดิ์เจริญ*	๗๐
คืนเดือนหงาย	*ถวัลย์ มาศจรัส*	๗๔
ความหวังของปู่	*สรรพพร แตงสกุล*	๘๑
เรื่องเที่ยวเสริมสมอง	*วิภา ตัณฑุลพงษ์*	๘๕
ช้างกตัญญู	*จันทร์กาบ ทานะมัย*	๙๒
"สมเด็จฯ ของเรา" ในทัศนะเยาวชนคนเด่น	*แพรวพรรณ เกิดโภคา*	๑๐๓
จดหมายจากน้อง	*อิสระ เสียงเพราะดี*	๑๑๔

อาศิรวาท บรมราชินีนาถสดุดี

พระแม่พระมิ่งเกล้า ชาวไทย
เพ็ญพระเมตตาใส พิสุทธิ์แท้
ทวยราษฎร์ร่วมสายใจ จงรัก พระแม่
ทรงห่วงปวงลูกแล้ โอบเอื้ออาทร
พระแม่พระมิ่งเกล้า ชาวไทยเฝ้าเรียงรายสลอน
น้ำพระทัยแห่งองค์อร เปี่ยมเมตตาสง่าศรี
ทวยราษฎร์ร่วมสายใจ จงรักไท้องค์ราชินี
พระเกื้อเอื้ออารี ราษฎร์ทุกข์ร้อนได้ผ่อนเย็น
พระแม่พระมิ่งขวัญ ชนอนันต์คลายทุกข์เข็ญ
ทรงทราบความลำเค็ญ ผู้ป่วยไข้ได้รักษา
ธ เสด็จคู่ภูวนาถ ณ โอกาสเยือนประชา
ศิลปาชีพนานา ทรงริเริ่มเสริมกุศล
วโรกาสห้ารอบสมัย ดรุณไทยเปรมกมล
น้อมถวายชัยมงคล เฉลิมพระชนมพรรษา
นบไหว้พระไตรรัตน์ เรืองจรัสหลักโลกา
พิทักษ์ชาติมาตา ราชินีนาถปราศภัยพาล
ให้ทรงพระเกษม ในธรรมเอมขื่นขนมาน
สุขศรีจีรกาล ใด ธ ประสงค์จงสฤษฎ์เทอญ

ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะดรุณไทย
และกรรมการหนังสือวันเด็ก
(นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ ผู้ประพันธ์)

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๒๖ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการตามพระราชดำริ ป่ารักษ์น้ำ บ้านหนองไผ่ บ้านกุดนาขาม อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร (ภาพพระราชทาน)

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐ เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักภูพิงค์ ไปยังโครงการพัฒนาการศึกษา ห้วยฮ่องไคร้ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ (ภาพพระราชทาน)

ราชสกุลกิติยากรและราชสกุลสนิทวงศ์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
(รัชกาลที่ ๒)

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
(รัชกาลที่ ๔)

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
(รัชกาลที่ ๕)

กรมพระจันทบุรีนฤนาถ
(พระองค์เจ้ากิติยากร วรลักษณ์)

กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ
(พระองค์เจ้า นักขัตมงคล) *

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
(รัชกาลที่ ๒)

กรมหลวงวงศาธิราชสนิท
(พระองค์เจ้านวม)

พระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ *

เจ้าพระยาวงศานุประพัทธ์
(ม.ร.ว.สท้าน สนิทวงศ์)

ม.ล.บัว สนิทวงศ์

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

*ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาหม่อมเจ้าขึ้นเป็นพระองค์เจ้า

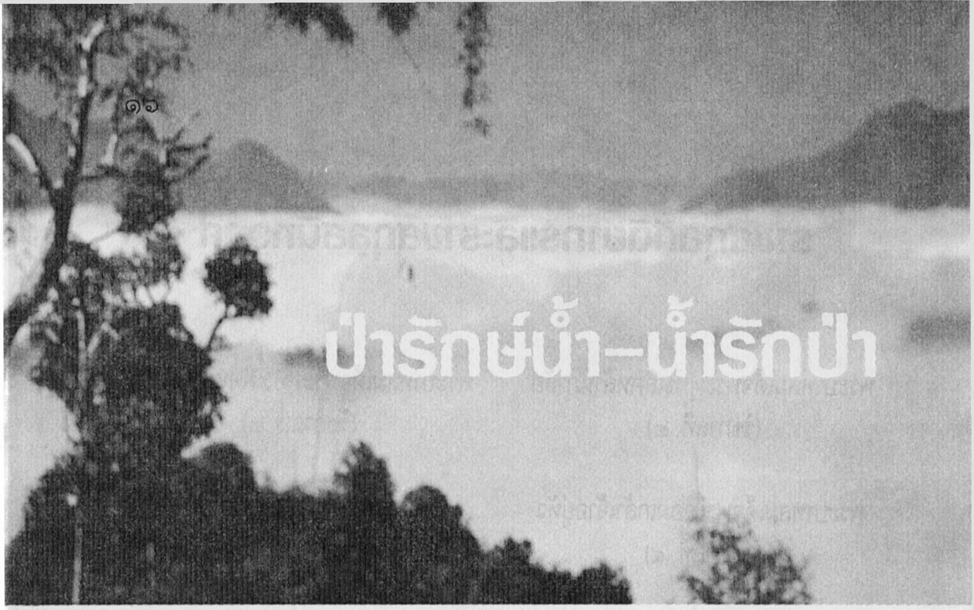

ป่ารักษ์น้ำ–น้ำรักป่า

ศาสตราจารย์คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระอุปนิสัยรักธรรมชาติ เช่น ป่า เขา สายน้ำ ลำธาร เมื่อเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารคราวใด ก็ทรงทราบถึงความทุกข์ร้อนของราษฎรซึ่งขาดแคลนน้ำสำหรับใช้ในครอบครัวและใช้เพื่อการเพาะปลูก แม้แต่ผู้อยู่ในเมืองใหญ่ ซึ่งมีแม่น้ำใหญ่ไหลผ่าน ราษฎรเคยใช้ดื่มใช้อาบ และซักล้างสิ่งของต่างๆ ก็ใช้ไม่ได้เสียแล้ว เนื่องจากมีผู้ทิ้งขยะสิ่งโสโครก น้ำสกปรกจากอาคารบ้านเรือน และโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แม่น้ำ ทำให้น้ำเสียมีกลิ่นเน่าเหม็น ราษฎรเริ่มมีปัญหาเรื่องน้ำ ทั้งคนในชนบทและคนในเมือง

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ อันเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสแก่ผู้มาเข้าเฝ้าฯ ถวายพระพร ที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐานในเรื่องต่าง ๆ และมีเรื่องน้ำอยู่ด้วย มีประโยคหนึ่งซึ่งประทับใจข้าพเจ้ามากที่สุดคือ

"มนุษย์ต้องพึ่งพาน้ำ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา"

ข้อความนี้ แสดงถึงพระปรีชาสามารถที่ทรงใช้ถ้อยคำให้ผู้ฟังเกิดความสำนึกว่า **มนุษย์ต้องพึ่งน้ำตั้งแต่ก่อนเกิด**

เมื่อเกิดมาแล้ว เราก็ได้สัมผัสกับน้ำเป็นสิ่งแรก คือ ถูกจับตัวอาบน้ำและนุ่งผ้าอ้อม ดื่มน้ำ และดื่มนมมารดา ปริมาณการใช้น้ำของแต่ละคนทวีขึ้นตามอายุ นอกจากใช้ในกิจวัตรประจำวันแล้ว เมื่อไปประกอบอาชีพ ทำสวน ทำไร่ ทำนา ตลอดจนการอุตสาหกรรม ล้วนแต่ต้องใช้น้ำมากทั้งสิ้น

มนุษย์ใช้น้ำ ตั้งแต่เกิดจนตาย แต่มีน้อยคนที่จะรู้สึกบุญคุณของน้ำ มีความห่วงใยในการรักษาน้ำให้สะอาด และให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนคนซึ่งเพิ่มขึ้นมากและรวดเร็ว

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ประทับอยู่ในพระราชวังไม่ทรงเดือดร้อนเรื่องน้ำ เช่นราษฎรทั้งหลาย แต่เหตุใดจึงทรงเป็นธุระห่วงใยในการรักษาน้ำให้สะอาด การอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารและป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์

ข้าพเจ้าคิดว่า คงจะเป็นเพราะได้ทรงสดับตรับฟังพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นนิตย์ประการ

หนึ่ง อีกประการหนึ่งก็อาจเป็นเพราะพระองค์ทรงสืบเชื้อสายมาจากพระมหากษัตริย์ ๓ พระองค์ ซึ่งแต่ละพระองค์ทรงมีพระนิสัยโปรดธรรมชาติ และมีพระอัจฉริยภาพในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ในวิธีต่างกัน พระมหากษัตริย์ทั้ง ๓ พระองค์คือ

๑. **พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย** (รัชกาลที่ ๒) พระมหากษัตริย์พระองค์นี้ทรงเป็นศิลปินและโปรดความใกล้ชิดธรรมชาติ ในพระบรมมหาราชวังที่กรุงเทพฯ ทรงสร้างสระน้ำขนาดใหญ่กว้าง ๙๖ เมตร ยาว ๑๒๘ เมตร ขึ้นกลางสวน อันเป็นอุทยานสำหรับทรงพักผ่อน แต่ใช้น้ำเป็นศูนย์กลางของการตบแต่งสวนแห่งนี้เรียกว่า "**สวนขวา**" เพราะตั้งอยู่ทางขวาของพระราชมณเฑียร รอบสระน้ำสร้างเรือนเรียงรายเหมือนเรือนแพ ด้านหลังเรือนและที่ว่างทรงตบแต่งเป็นสวนไม้ดอก ไม้ประดับ และเลี้ยงนก ทรงโปรดนกมาก เช่น นกเขา นกแก้ว นกขุนทอง นกกระตั้ว นกแขกเต้า ในน้ำก็ทรงเลี้ยงนกเป็ดน้ำ นกคับแค และฝูงปลามากมายหลายพันธุ์ พระราชทานอาหารปลาด้วยพระองค์เอง ไม่ต้องสงสัยเลยว่า เหตุใดสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถจึงโปรดนกและเอาพระทัยใส่ในการอนุรักษ์นก ซึ่งกำลังจะสูญพันธุ์

๒. **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** (รัชกาลที่ ๔) พระมหากษัตริย์พระองค์นี้ทรงอยู่ในสมณเพศเป็นเวลานานก่อนเสด็จขึ้นเสวยราชย์ พระองค์เสด็จธุดงค์ไปตามเมืองสำคัญ ๆ ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในการเสด็จไปในทิศทางต่าง ๆ

ทรงได้พบเห็นธรรมชาติอันสวยงามของเมืองไทยอย่างทั่วถึง เมื่อเสด็จขึ้นเสวยราชย์ จึงทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรก ซึ่งทรงสร้างพระราชวังนอกกรุงเทพมหานคร เช่น

พระราชวังบางปะอิน ทรงสร้างบนเกาะบางปะอิน เมืองอยุธยา ถึงแม้ที่ตรงนี้จะเคยเป็นพระราชวังในสมัยพระเจ้าปราสาททองมาก่อน แต่ได้ร้างไปแล้ว อาคารที่เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้ได้ทรงสร้างขึ้นใหม่ทั้งสิ้น

ความงดงามของพระราชวังบางปะอิน อยู่ที่มีน้ำล้อมรอบและบนเกาะก็ยังมีสระใหญ่และสายน้ำคดเคี้ยวติดต่อกัน

พระราชวังพระนครคีรี บนเขามไหสวรรค์ (เขาวัง) เมืองเพชรบุรี เป็นพระราชวังบนภูเขาแห่งแรกของยุครัตนโกสินทร์ ทรงตบแต่งสวนดอกไม้ให้เข้ากับธรรมชาติเดิม เช่น ต้นไม้และก้อนหินได้งดงาม นอกจากนี้การอยู่บนที่สูงได้รับอากาศบริสุทธิ์และได้เห็นทัศนียภาพในระยะไกลไปจนถึงชายทะเล

๓. **พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** (รัชกาลที่ ๕) พระมหากษัตริย์พระองค์นี้ทรงรอบรู้เรื่องต้นไม้เป็นอย่างยิ่ง ทรงทราบว่าต้นไม้ชนิดใดชอบดินชนิดใด และต้นไม้ประเภทใดควรปลูกที่ใดจึงจะเหมาะสมงดงาม แม้แต่ต้นไม้สองข้างถนนในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดบางจังหวัดก็พระราชทานพระราชวินิจฉัยว่า ควรปลูกต้นไม้ชนิดใด

พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรก ซึ่ง

ทรงสร้างสวนป่าหรือวนอุทยานเข้ามารวมกับพระตำหนักในพระราชวัง คือ พระราชวังสวนดุสิต ที่ตำบลสามเสน กรุงเทพมหานคร พระที่นั่งและพระตำหนักจำนวนมาก รวมทั้งเรือนข้าราชบริพาร สร้างอยู่ในท่ามกลางสวนต้นไม้ขนาดใหญ่ มีสระน้ำและคูคลองอยู่ใกล้ชิด น้ำไหลผ่านอาคารซึ่งเรียงรายอยู่ ดูเหมือนบ้านเรือนของผู้ที่อยู่นอกวัง

อิทธิพลของน้ำซึ่งมีต่อมนุษย์นั้น จะเห็นได้ว่า ถ้าผู้ใดนั่งชมน้ำสวย ๆ น้ำตก หรือแม้แต่สายน้ำซึ่งไหลผ่านไปอย่างช้า ๆ จะทำให้เกิดความชุ่มชื่นเบิกบานหายเหนื่อย คลายเครียดได้

ยังมีบุคคลอีกท่านหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีส่วนทำให้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีความสนพระทัยเรื่องน้ำสะอาดสำหรับดื่มและใช้ในกิจประจำวันของประชาชน

ท่านผู้นั้น คือ **เจ้าพระยาวงศานุประพัทธ์** (ม.ร.ว.สท้าน สนิทวงศ์) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ท่านเป็นเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ และได้รับพระบรมราชโองการให้คิดจัดทำน้ำประปาสำหรับราษฎรชาวกรุงเทพมหานคร ในสมัยนั้นกรมคลอง ซึ่งมีหน้าที่ขุดคลองส่งน้ำ ทำประตูน้ำ ทำทำนบ ฯลฯ เป็นหน่วยราชการของกระทรวงเกษตราธิการ ดังนั้นท่านจึงเป็นผู้เลือกสถานที่ขุดคลองส่งน้ำ จากจังหวัดปทุมธานีมายังกรุงเทพมหานคร ที่ตำบลสามเสน ซึ่งปัจจุบันนี้เรียกคลองส่งน้ำนี้ว่า คลองประปา

งานประปายังไม่สำเร็จ ท่านถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ เป็นระยะที่พระบาทสมเด็จพระ-จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ-เกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์

การก่อสร้างท่อน้ำ สถานีกรองน้ำ ตลอดจนการต่อท่อน้ำประปาไปทั่วพระนคร เป็นงานของกรมทางและกระทรวงโยธาธิการ ดังนั้นจึงสำเร็จลงในระหว่างที่ท่านดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ นับมาถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเวลา ๗๙ ปี ชาวกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีฐานะดีก็ได้ต่อท่อน้ำประปาเข้าไปถึงในบ้าน ส่วนพลเมืองทั่วไป สามารถใช้น้ำประปาได้ โดยไม่ต้องเสียค่าน้ำ คือตามถนนใหญ่ ตามตรอกและซอย ซึ่งมีคนอยู่มาก ทางราชการจะตั้งที่เปิดน้ำประปา เรียกตามภาษาชาวบ้านว่า "ก๊อกน้ำประปา" จะไปเปิดเมื่อใดได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผู้ต้องการน้ำจะนำถังไปรองแล้วหาบมาใช้ในบ้าน หรือใช้อยู่ตรงนั้น การใช้น้ำประปาตามก๊อกน้ำ เป็นการให้เปล่าจากรัฐบาล

มีคำโบราณกล่าวไว้ว่า นิสัยของบรรพชน อาจถ่ายทอดมาถึงผู้สืบสกุลบางคนได้ เมื่อพิจารณาจากเรื่องที่กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ น่าจะได้ทรงสืบทอดพระอัจฉริยภาพ มาจากอดีตพระมหากษัตริย์และบรรพชนอยู่บ้าง

ในวาระซึ่งพระองค์ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ นี้ ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดี จะถวายพระพรใด

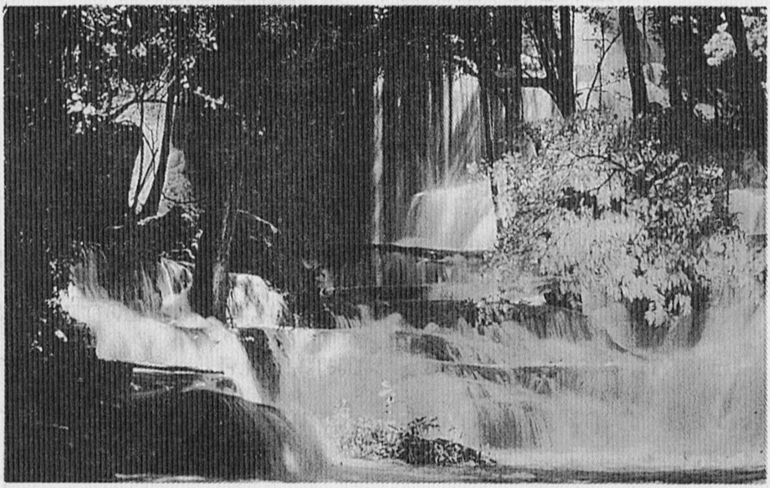

ก็คงจะไม่พอพระทัยเท่ากับการที่จะตั้งใจทำความดีถวายเป็นราชสักการะ **หากเราจะตั้งปณิธานว่า จะช่วยกันรักษาลำน้ำคูคลองให้สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก ตามสติปัญญาและโอกาสของตน และเมื่อใดมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ ก็จะพยายามรักษาต้นน้ำลำธาร และป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์**

ความตั้งใจกระทำความดีของประชาชน จะเป็นเครื่องทำให้ทรงพระเกษมสำราญ ทรงมีพระพลังที่จะทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจต่อไปชั่วกาลนาน

คำหมาน คนไค

"ห้วยปลาแดก" เป็นชื่อของลำน้ำสายหนึ่งที่เป็นเหมือนเส้นชีวิตของชาวบ้านหนองหมาว้อ ชื่อของลำห้วยนี้มีความหมายตรงกับภาษาไทยภาคกลางว่า ห้วยปลาร้า หมายถึงลำน้ำที่มีปลาอุดมสมบูรณ์ จับได้เหลือกินเหลือขายเอาทำปลาร้าใส่ไหไว้กินตลอดปี

ในหน้าฝน ห้วยปลาแดกมีน้ำเต็มฝั่ง บางตอนเอ่อล้นออกมาท่วมไร่นา แต่ก็เป็นเพียงชั่วเวลาอันสั้น ส่วนในหน้าแล้ง น้ำในลำห้วยลดลง บางตอนตื้นจนสามารถเดินข้ามได้ แต่บางตอนก็มีน้ำขังเป็นบริเวณกว้างและลึก ชาวบ้านเรียกบริเวณที่มีน้ำขังตลอดปีว่า วัง ตลอดลำห้วยมีวังน้ำหลายแห่ง แต่ละแห่งเรียกชื่อตามสภาพแวดล้อม เช่น วังเวิน หมายถึงวังที่มีน้ำไหลวน วังแคน หมายถึงวังที่มีต้นแคนหรือต้นตะเคียนอยู่ริมฝั่ง วังปลากดหมายถึงวังที่มีปลากดอยู่ชุกชุม

มีอยู่วังหนึ่ง มีชื่อน่ากลัวว่า **"วังผีสิง"** เนื่องจากชาวบ้านเชื่อว่า มีผีสิงอยู่ที่วังน้ำแห่งนั้น ต่อมาชาวบ้านเปลี่ยนชื่อใหม่ตอนที่สร้างฝายน้ำล้นกั้นลำห้วย ชื่อวังผีสิงเปลี่ยนเป็น **"วังเทพารักษ์"** มีความหมายว่าเป็นวังน้ำที่มีเทวดารักษาอยู่ นับว่าเป็นชื่อที่เป็นมงคลยิ่งนัก

ชาวบ้านหนองหมาว้อและหมู่บ้านใกล้เคียงส่วนใหญ่เชื่อว่าที่วังผีสิงหรือวังเทพารักษ์ มีผีหรืออำนาจลึกลับปกปักรักษาอยู่อย่างแน่นอน ความเชื่อนี้ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วคน จึงไม่มีผู้ใดกล้าไปจับปลา หรือแม้แต่จะไปตัดไม้ หรือพายเรือเข้าไปในบริเวณนั้น การที่ไม่มีผู้คนไปทำลายต้นไม้ทำให้ริมฝั่งห้วยบริเวณวังเทพารักษ์มีต้นไม้ขึ้นหนาทึบ ไม้แดง ไม้ตะเคียน ไม้กระบากไม้ยางมีจำนวนนับร้อยต้น แต่ละต้นสูงใหญ่ ลำต้นตรงแผ่กิ่งก้านสาขาประชิดกันทำให้บริเวณนั้นมืดครึ้ม แม้ในเวลากลางวัน

น้ำในวังเทพารักษ์ลึก แต่ไม่มีใครบอกได้ว่าลึกเท่าไร บางคนคาดว่าลึกสุดลำไม้ไผ่ เงาของต้นไม้ทำให้สีของน้ำดำทะมึนน่ากลัว ผิวน้ำบางส่วนไม่ถูกแสงแดดตลอดวัน ฝั่งน้ำโค้งเป็นอ่าวใหญ่ทำให้น้ำนิ่ง ผิวน้ำจึงค่อนข้างเรียบ แม้ว่ามีคลื่นเล็ก ๆ ทะยอยเข้าฝั่งตลอดเวลา คลื่นเหล่านี้เกิดจากการผุดขึ้นหายใจของปลาน้อยใหญ่

บนต้นไม้มีนกและค้างคาวเป็นฝูง ๆ ในน้ำมีปลามากมาย บางตัวมีขนาดใหญ่มาก ชาวบ้านบอกว่าเคยเห็นปลาค้าวหรือปลาเค้าตัวยาวกว่าสองวา บางคนคุยโวว่าเคยเห็นปลาตองหรือปลาสลาดตัวใหญ่กว่าสองศอก แต่ก็เป็นเพียงคำกล่าวอ้าง เพราะไม่มีผู้ใดกล้าไปจับปลาที่วังน้ำแห่งนี้

"พ่อครับ ที่วังผีสิงมีผีจริงหรือเปล่าครับ" บุญหลายถามพ่อ

"ลูกคิดว่ามีหรือเปล่าล่ะ" พ่อไม่ตอบ แต่ถามให้คิด

"เวลาผ่านไปใกล้ ๆ วังผีสิง ผมขนลุกทุกที" บุญหลายไม่ตอบตรง ๆ

"ถ้าอย่างนั้นลูกก็เชื่อว่าวังผีสิงมีผี ใช่ไหมล่ะ" พ่อหัวเราะ

"เพื่อน ๆ ผมเขาบอกว่าผ่านไปใกล้วังผีสิงทีไรขนลุกซู่ทั้งตัวเลย ใคร ๆ เขาก็ว่าที่นั่นมีผีจริง ๆ" บุญหลายพูดพลางคัดท้ายเรือให้หันไปทางขวา ขณะที่พ่อกำลังโรย *"มอง"* หรือข่ายดักปลาลงในน้ำ แม้บริเวณนั้นอยู่ห่างจากวังเทพารักษ์ประมาณสองกิโลเมตร บุญหลาย ก็ขนลุกเมื่อนึกถึงบริเวณวังน้ำแห่งนั้น

"เอาเถอะ ผีจะมีหรือไม่มีก็อย่าเก็บมาคิดให้เปลืองสมอง"

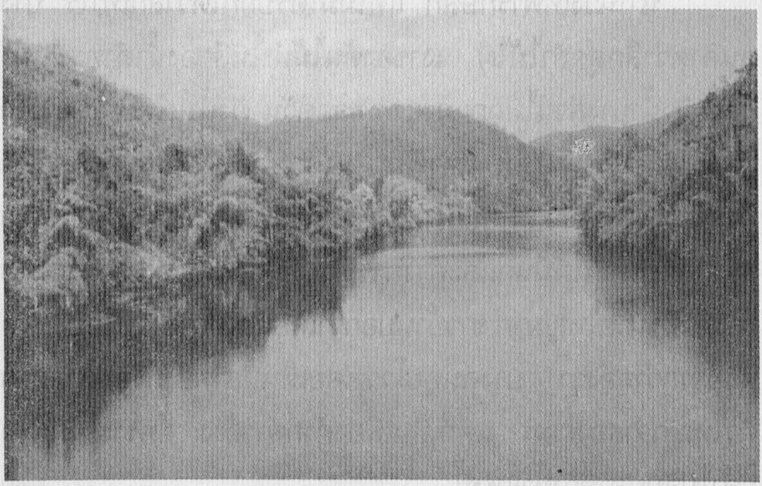

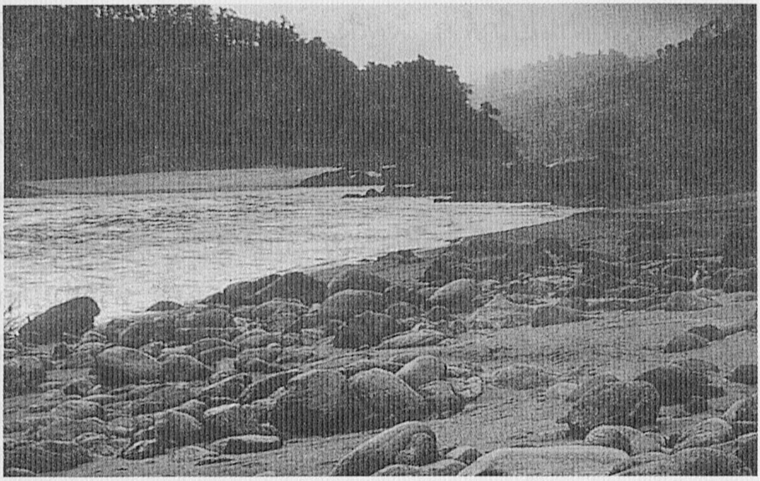

พ่อโรยส่วนสุดท้ายของข่ายลงน้ำ *"แต่พ่อเห็นประโยชน์ของวังผีสิง คนตำบลนี้น่าจะขอบคุณผีหรือเทวดาที่รักษาอยู่วังน้ำนั้น"*

"พ่อหมายความว่า ที่นั่นมีผีจริง ๆ" บุญหลายถาม

"จะมีผีหรือเทวดาจริง ๆ หรือไม่พ่อไม่รู้ แต่การที่คนเราเชื่อว่าที่นั่นมีผีมีเทวดา ทำให้ทุกคนเกรงกลัวและเคารพ ไม่มีใครกล้าไปตัดไม้ ไม่มีใครกล้าไปยิงนก ไม่มีใครกล้าไปจับปลา บริเวณนั้นจึงเป็นป่าสงวน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา เป็นที่อยู่อาศัยของนก ถ้าไม่มีวังผีสิง เราอาจไม่มีปลาเหลืออยู่ในห้วยนี้ก็ได้"

"ทำไมล่ะครับ"

"ก็ทุกครัวเรือนทั้งตำบลนี้ทอดแห ลงเบ็ด ลงมองจับปลาทั้งกลางวันกลางคืน ตลอดลำห้วยจะเหลือปลาที่ไหนไว้ทำพันธุ์"

คำว่า **"ลงมอง"** หมายถึงการวางข่ายดักปลาในลำน้ำ

สิ่งที่พ่อของบุญหลายพูดเป็นความจริงอยู่มาก ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติถูกทำลายโดยผู้คนเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว แม้มีกฎหมายก็มีผู้เลี่ยงกฎหมาย ฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่เกรงกลัวการลงโทษ แต่ถ้าอ้างอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น ผีสาง เทวดา ชาวบ้านจะเกรงกลัว

ดังนั้น ชาวบ้านจึงไม่กล้าพายเรือเข้าไปในวังเทพารักษ์ ไม่กล้าจับปลาบริเวณนั้น ไม่กล้าตัดไม้บริเวณนั้น ปลาและนกต่าง ๆ จึงได้อาศัยหลบภัยและแพร่พันธุ์

นับว่า วังเทพารักษ์หรือวังผีสิงเป็นแหล่งสงวนพันธุ์นก

พันธุ์ปลาได้เป็นอย่างดี

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าชาวบ้านหนองหมาว้อและหมู่บ้านใกล้เคียงเกรงกลัวผีหรือเทวดาอารักษ์ที่วังเทพารักษ์ ผู้คนในถิ่นอื่นที่อ้างตนว่าเป็นคนสมัยใหม่ก็หาได้เกรงกลัวไม่ คนสมัยใหม่จากต่างถิ่นเดินทางมาจับปลาในห้วยปลาแดก พวกเขามีเครื่องมือทันสมัย มีเรือหางยาวติดเครื่องยนต์ มากันเป็นหมู่คณะ ตั้งค่ายพักแรมอยู่ริมฝั่งน้ำ จับปลาทั้งกลางวันกลางคืน

ชาวบ้านหนองหมาว้อเห็นคนต่างถิ่นมาตั้งค่ายพักแรมจับปลาในถิ่นของตนก็ไม่พอใจ แต่ไม่อาจห้ามปรามได้ เพราะห้วยปลาแดกเป็นแหล่งน้ำสาธารณะ ชาวบ้านจึงได้แต่ปรึกษาหารือปรับทุกข์กันด้วยความไม่สบายใจ

"กำนันต้องทำอะไรสักอย่างนะครับ ไม่งั้นพวกมันจับปลาหมดห้วยแน่ ๆ" ชาวบ้านคนหนึ่งเอ่ยขึ้นกลางที่ประชุม

"พวกมันไม่เว้นแม้แต่ที่วังผีสิง มันไม่กลัวผี และมันก็จับได้ปลาตัวโต ๆ ทั้งนั้น" ชายคนหนึ่งกล่าวสนับสนุน *"ถ้ารู้ว่าผีไม่ทำอะไร ผมก็จะไปจับปลาที่วังผีสิงเหมือนกัน เรื่องอะไรจะปล่อยให้คนถิ่นอื่นมาเอาไปหมด"*

"เอ็งอยากได้ก็ไปเอากับเขาซี จะมาบ่นเสียดมเสียดายอยู่ทำไม" พ่อของบุญหลายพูดขึ้น *"แต่ข้าเชื่อกฎแห่งกรรม ใครทำอะไรไม่ดีมันจะต้องรับโทษ ไม่วันนี้ก็ต้องโดนในวันหน้า"*

"ข้าก็เชื่ออย่างนั้นเหมือนกัน" กำนันพูดขึ้นบ้าง "ตอนนี้

พวกเขายังไม่ทำผิดกฎหมาย เราทำอะไรเขาไม่ได้ แต่ถ้าเขาทำผิดกฎหมายเมื่อไร ข้าจะจัดการเลย”

“กำนันจะรู้ได้อย่างไรว่าเขาทำผิดกฎหมาย ตอนกลางวันเขาก็หาปลาตามปกติ แต่พอตอนกลางคืนเขาใช้ไฟฟ้าช้อตปลา ใช้ยาเบื่อ ใช้ระเบิด” เด็กหนุ่มคนหนึ่งพูด

“จริงหรืออ้ายแสง พวกเขาใช้ไฟฟ้าช้อตปลาจริงหรือ” พ่อของบุญหลายถามด้วยความตกใจ

“ผมเห็นกับตาเมื่อคืนนี้ ผมแอบดูอยู่ใกล้ ๆ มันจับได้ปลาค้าวตัวยาวเป็นวาได้หลายตัว”

“เอ ถ้ายังงั้นคืนนี้พวกเราต้องไปดูกันหน่อย” กำนันพยักหน้ารับรู้ปัญหา

ค่ำวันนั้น กำนันพร้อมด้วยชาวบ้านจำนวนหนึ่ง มีพ่อของบุญหลายรวมอยู่ด้วย เตรียมมีดพร้าอาวุธปืนไปที่วังเทพารักษ์เพื่อแอบดูว่าคนต่างถิ่นใช้ไฟฟ้าช้อตปลาจริงหรือไม่ คณะของกำนันเดินทางจากหมู่บ้านไปถึงบริเวณป่าทึบริมวังเทพารักษ์เวลาประมาณสองทุ่ม

“นั่นไง ฟัง ฟังซี ได้ยินเสียงเครื่องยนต์ไหม” ชายคนหนึ่งบอกให้ทุกคนฟัง

เสียงเครื่องยนต์ดังแว่วมาจากวังเทพารักษ์ ยังไม่รู้ว่าเป็นเสียงเครื่องเรือหรือเสียงเครื่องปั่นกระแสไฟฟ้า คณะของกำนันเดินใกล้เข้าไป เสียงนั้นดังชัดเจนยิ่งขึ้น

"ใช่แล้ว เสียงเครื่องปั่นไฟ" พ่อของบุญหลายพูดเบา ๆ

ทุกคนเดินย่อง พยายามทำตัวให้เบา ไม่พูดไม่คุยกัน ในที่สุดก็มาถึงโคนต้นตะเคียนใหญ่ริมฝั่งน้ำ ณ ที่ตรงนั้น คณะของกำนันสามารถมองเห็นพวกคนต่างถิ่นกำลังจับปลาอยู่กลางวังเทพารักษ์ แสงสว่างจากดวงดาวและท้องฟ้าทำให้มองเห็นเรือและคนในเรือ พวกเขาใช้เรือสองลำ แต่ละลำมีคนสองคน

เรือลำหนึ่งมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า อีกลำหนึ่งใช้สำหรับใส่ปลาที่ตักขึ้นมาด้วยสวิงด้ามยาว คนในเรือลำแรกยื่นปลายไม้ที่มีสายไฟฟ้าปล่อยกระแสไฟฟ้าลงในน้ำ อีกคนหนึ่งส่องไฟฉายดูปลาที่ถูกกระแสไฟฟ้าแล้วทะลึ่งขึ้นมาผิวน้ำ คนในเรืออีกลำหนึ่งรีบเอาสวิงช้อนตัวปลา ถ้าช้อนไม่ทันปลาอาจจมลงใต้ผิวน้ำ กระแสไฟฟ้าจากสายไฟฟ้าลงสัมผัสน้ำในวัง ทำให้น้ำเป็นเสมือนสายไฟฟ้าที่เปลือยเปล่ากระแสไฟฟ้าในน้ำถูกตัวปลา ปลาก็ชักกระตุกและทะลึ่งขึ้นมาผิวน้ำก่อนตาย

เนื่องจากในวังเทพารักษ์มีปลามาก ทั้งปลาเล็กปลาใหญ่ปลาเหล่านั้นถูกกระแสไฟฟ้าตายเป็นแนวไปตามทางที่กระแสไฟฟ้าผ่าน พวกเขาเลือกช้อนเอาแต่ปลาตัวโต ๆ ไม่มีเวลาจะสนใจปลาเล็กปลาน้อย

กำนันและคณะมองดูด้วยความตื่นเต้นและโกรธแค้น กำลังจะแสดงตัวให้พวกลักลอบจับปลาเห็น ก็เกิดเหตุการณ์ที่ไม่มีใครคาดคิด

ปลาตัวใหญ่ ซึ่งคงจะใหญ่มาก ไม่มีใครเห็นว่าเป็นปลาอะไร มีตัวเดียวหรือหลายตัวก็ไม่มีใครทราบ แต่ที่แน่ ๆ คือปลาตัวใหญ่นั้นถูกกระแสไฟฟ้าแล้วพุ่งเข้าชนท้องเรือลำหนึ่ง ความแรงของการปะทะทำให้เรือพลิกคว่ำ คนทั้งสองในเรือลงไปอยู่ในน้ำในขณะที่เรืออีกลำหนึ่งกำลังปล่อยกระแสไฟฟ้าลงไป

ทันทีที่คนทั้งสองสัมผัสน้ำ กระแสไฟฟ้าในน้ำก็ผ่านตัวเขาเช่นเดียวกับที่ผ่านตัวปลา อำนาจกระแสไฟฟ้าทำให้คนทั้งสองชักกระตุก หมดแรงไม่สามารถว่ายน้ำได้ จึงจมลงไปต่อหน้าเพื่อนทั้งสองและต่อหน้าคณะของกำนัน

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เร็วราวกับสายฟ้า ราวกับว่าเป็นการกระทำของอำนาจลึกลับศักดิ์สิทธิ์

กำนันและคณะก็ตกใจไม่น้อย หลังจากแสดงตัวแล้วกำนันได้จับกุมคนทั้งสองในข้อหาจับปลาด้วยกระแสไฟฟ้า และในคืนนั้น กำนันระดมลูกบ้านมางมศพทั้งสองขึ้นมา

"คราวนี้ข้ามั่นใจร้อยเปอร์เซ็นต์ว่า วังผีสิงมีผีจริง ๆ ข้าเชื่อแล้ว ข้าเชื่อแล้ว" เด็กหนุ่มคนหนึ่งยกมือพนมขึ้นเหนือหัว

"แต่ข้าว่าไม่ใช่ผี" พ่อของบุญหลายพูดขึ้น *"ข้าว่าเป็นเทวดามากกว่า เทวดาท่านช่วยพวกเรารักษาป่าไม้และพันธุ์นกพันธุ์ปลาไว้ ขอให้พวกเราขอบคุณเทวดา และขอให้พวกเราช่วยท่านรักษาป่าไม้แหล่งน้ำลำธารตลอดไปเถิด"*

หนังสือนี้ มีมากมาย หลายชนิด
นำดวงจิต เริงรื่น ชื่นสดใส
ให้ความรู้ สำเริง บันเทิงใจ
ฉันจึงใฝ่ ใจสมาน อ่านทุกวัน

มีวิชา หลายอย่าง ต่างจำพวก
ล้วนสะดวก ค้นได้ ให้สุขสันต์
วิชาการ สรรมา สารพัน
ชั่วชีวัน ฉันอ่านได้ ไม่เบื่อเลย

พระราชนิพนธ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การอ่านหนังสือ
ให้เก่ง...

กรองแก้ว เงินศรี

การอ่านหนังสือ เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยให้เราสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและความเจริญก้าวหน้าของโลก การอ่านหนังสือช่วยทำให้คนเรามีความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทำให้เราได้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความก้าวหน้าในวิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งนักวิทยา-ศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ได้คิดค้นและพัฒนาขึ้นมา

เรามักจะได้ยินเสมอกับคำกล่าวที่ว่า **การอ่านทำให้คนเป็นคนที่สมบูรณ์หรือการอ่านคือถนนแห่งความรู้** แสดงให้เห็นว่าถ้าเราเป็นคนใฝ่ใจในการอ่านหนังสือแล้ว จะทำให้เราอยู่ในสังคมได้อย่างเทียมหน้าเทียมตาผู้อื่น เพราะคนเรายิ่งอ่านหนังสือมากก็ยิ่งเกิดการเรียนรู้มาก ยิ่งอ่านมากขึ้นเท่าไร ความรู้ก็ยิ่งเพิ่มพูนมากขึ้นทำให้เราได้รับความรู้มีความเฉลียวฉลาดสามารถที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในสังคมและปรับตัวได้ดีกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อยหรือคนที่ไม่ได้อ่านหนังสือเลย

การอ่านหนังสือโดยปกติแล้ว คนเราจะอ่านหนังสือเรื่องเบา ๆ เช่น นวนิยาย ชีวประวัติ การท่องเที่ยว ฯลฯ หนังสือดังกล่าวนี้ คนอ่านหนังสือเก่งสามารถอ่านได้ถึงนาทีละ ๓๐๐ คำในวันหนึ่ง ๆ ถ้าเราอ่านหนังสือกันวันละประมาณ ๑๕ นาที เราจะสามารถอ่านหนังสือได้ถึงวันละ ๔๕๐๐ คำ ถ้ายิ่งอ่านหนังสือนานวันเข้า ก็จะเพิ่มจำนวนคำได้มากขึ้น ดังนั้นเรามาแข่งขันกันอ่านหนังสือเถอะ ความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นไม่จากเราไปไหนเป็นของเราคนเดียวจริง ๆ และยังทำให้เราเป็นคนอ่านหนังสือเร็วอ่านหนังสือเก่ง อีกด้วย

การอ่านหนังสือให้เร็วนั้น สามารถฝึกได้ไม่ยากในการอ่านหนังสือทุกครั้ง ควรตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระที่อ่าน เช่น อะไร ใคร เมื่อไร ทำไม ที่ไหน แล้วพยายามบังคับตัวเองให้เป็นคนอ่านหนังสือให้เร็วขึ้น แรก ๆ ของการฝึกการอ่านเร็ว อาจจะจับใจความ

ได้เพียงเล็กน้อย เมื่อมีความเคยชินมากขึ้น ก็พยายามจับใจความให้มากขึ้น พยายามอ่านเป็นประโยค พยายามหลีกเลี่ยงการอ่านทีละคำ อ่านแล้วจับใจความสำคัญและอ่านเพื่อจับแนวคิดของผู้เขียนด้วย

ข้อแนะนำในการปฏิบัติตน เพื่อให้อ่านหนังสือเข้าใจได้เร็วขึ้น มีดังนี้

๑. ถ้าอ่านหนังสือโดยการเคลื่อนไหวริมฝีปาก จะทำให้อ่านหนังสือได้ช้าลง ควรแก้ไขด้วยวิธีใช้นิ้วมือกดริมฝีปาก

๒. ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ ถ้าผู้อ่าน อ่านโดยชอบเอียงศีรษะไปมาระหว่างข้อความ ควรนั่งแล้วใช้ฝ่ามือกดศีรษะทั้งสองข้างไว้ขณะที่อ่าน

๓. ถ้าผู้อ่านชอบใช้นิ้วชี้หนังสือขณะที่อ่านควรใช้มือจับหนังสือแทน

๔. ฝึกให้มีสมาธิต่อสิ่งที่อ่าน

๕. ถ้าพบกับคำศัพท์ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ควรพยายามหาความหมายจากข้อความตอนนั้น แล้วค่อยตรวจหาคำศัพท์ในเวลาต่อไป

๖. ฝึกหัดใช้สายตาให้เคลื่อนไหวไประหว่างบรรทัดต่อบรรทัด แล้วเก็บใจความหรือความหมายทั้งตอน

๗. ควรจับเวลาในการอ่าน แล้วพยายามฝึกหัดให้ใช้เวลาให้น้อยลงจากการอ่านครั้งก่อน ๆ

๘. เมื่ออ่านข้อความตอนใดได้อย่างรวดเร็วแล้ว ควรหยุดอ่านพร้อมทั้งประมวลความเข้าใจเกี่ยวกับจุดหมายสำคัญของผู้แต่ง แล้วกลับมาอ่านข้อความนั้นใหม่เพื่อสำรวจตนเอง

ข้อแนะนำดังกล่าวข้างต้นนี้ ถ้าเราได้นำมาใช้ฝึกปฏิบัติอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอแล้ว ก็จะทำให้ได้ผลดีจากการที่ได้ฝึกการอ่าน และบางทีตัวเราเองอาจจะเป็นคนหนึ่งที่มีความสามารถอ่านหนังสือเก่งและอ่านได้เร็วเฉลี่ยนาทีละประมาณ ๓๐๐ คำก็ได้

สำหรับเวลาว่างในการอ่านหนังสือนั้น มีหลาย ๆ วิธี แต่วิธีที่ดีที่สุด คือ การฉวยโอกาสทุกครั้งที่มีเวลาว่าง แม้ว่าเวลาว่างนั้นจะมีเพียงเล็กน้อยก็ตาม ตัวอย่างจากบุคคลสำคัญ ๆ ของโลกที่ได้ใช้เวลาว่างดังกล่าวนี้เพื่อการอ่านหนังสือ เช่น อับราฮัม ลินคอล์น อดีตประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา สมัยที่ทำงานอยู่ในไร่นาก็พกหนังสือติดตัวอยู่เสมอ ระหว่างที่พักเหนื่อยมักจะหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน การใช้เวลาว่างอ่านหนังสือนี้ จึงเป็นส่วนที่สร้างประโยชน์ให้แก่ อับราฮัม ลินคอล์น เป็นอันมาก ถ้อยคำสำนวนที่ไพเราะซึ่งเขาได้อ่านพบในหนังสือและฝังอยู่ในจิตใจได้ถูกนำมาหยิบยกขึ้นพูดหาเสียงในระหว่างการเลือกตั้งและได้รับความพอใจจากผู้ฟังเป็นอันมาก ตัวเราเองอาจจะเป็นบุคคลหนึ่งที่จะใช้พลังความรู้ ความสามารถ และข้อคิดเห็นได้จากการอ่านหนังสือเป็นประโยชน์ต่อตัวเราเอง สังคม และประเทศชาติด้วยก็ได้..

สัตว์ป่า
ผู้น่าสงสาร
ต้องพลัดพราก
จากป่าที่อาศัย
เพราะมีคนไป
ทำลายป่า
ต้องถูกกักขัง
อย่างทรมาน
ในกรงที่คับแคบ
ลูกจ๋าแม่ถูกยิง
ปัง
ต้องถูกฆ่าอย่าง
น่าสงสาร ทั้งๆที่
ไม่มีทางต่อสู้
เจี๊ยก
ต้องเป็นอาหาร
ให้กับความอยาก
ของคน
ต้องถูกล่า
เพื่อเอาแค่เขา
มาประดับบ้าน
คนยังรักชีวิต
สัตว์ป่าเขาก็รักชีวิต
อย่าคิดทำลาย
พวกเขาเลยนะ

เรารักป่า
CO_2
CO_2
ขอบใจนะ
ป่าช่วยโอบอุ้มน้ำ ไม่ทำให้เกิด
น้ำท่วมดังเช่นทุกวันนี้
ป่าช่วยดูดควันพิษ
อากาศเสีย แทนพวกเรา
ป่าเหมือน
บ้านของ
พวกเขา
เราทำลาย
เขาจะเอา
บ้านที่ไหน
อยู่ล่ะ
ถ้าเราทำลายป่า
อีกไม่ช้า จะกลาย
เป็น....ทะเลทราย
เราจงมาช่วยกันดูแล รักษา
และปลูกต้นไม้กันตั้งแต่
บัดนี้นะจ๊ะ

หนึ่งในดวงใจราษฎร์

รสา วงศ์ยังอยู่

บ้านของพรรณงามปลูกหม่อนเลี้ยงไหม พ่อเป็นคนปลูก แม่เป็นคนเลี้ยง พรรณงามเป็นเด็กขยันจึงช่วยพ่อเก็บใบหม่อน นำไปให้แม่เลี้ยงตัวไหมเล็ก ๆ ที่ยังเป็นตัวหนอนในกระด้ง ซึ่งแม่ห่อด้วยผ้าขาวมัดจนตึงแล้วขอดเป็นปมไว้ด้านล่าง แม่เรียงกระด้งนี้ไว้บนชั้น แต่ละกระด้งก็บรรจุตัวหม่อนแต่ละขนาด เลี้ยงไว้จนมันโตเต็มที่ก็จะเริ่มให้มันอดอาหาร ต่อมาลำตัวจะมีสีเหลืองเข้าดักแด้ แม่จึงจับลงไว้ในจ่อซึ่งก็คล้ายกระด้งแต่ใหญ่กว่ามาก ต่อมามันจะคายเส้นใยไหมออกมาหุ้มตัวเอง จนกลายเป็นฝักไหมกลม ๆ สีเหลืองติดแน่นอยู่กับจ่อ ส่วนตัวมันจะเปลี่ยนเป็นตัวดักแด้อยู่ในฝักไหมนั่นเอง แม่ก็จะเอาฝักไหมไปต้มจนน้ำเดือดปุด ๆ

แล้วจึงสาวเส้นใยลงในตะกร้าที่รองรับ สายไหมนี้จะใช้ทอผ้าต่อไป ส่วนฝักไหมก็จะเหลือตัวดักแด้ที่อุดมด้วยโปรตีน ซึ่งมันแสนอร่อย เด็ก ๆ ชอบกินกันมาก

ละแวกบ้านของพรรณงามนี้ ทอผ้าใช้กันเองมานานแล้ว อาชีพหลักคือการทำนาแต่ก็ไม่ร่ำรวยเลย ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในชนบทแห่งนี้ พระองค์ทรงโปรดแก้ปัญหาเรื่องการเกษตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถโดยเสด็จฯ ได้ทรงส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ให้มีการทอผ้าเป็นอุตสาหกรรมครัวเรือนมากขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้จัดทำโครงการหม่อนไหมสมเด็จ จัดให้มีการอบรมซึ่งนางสุเพ็ญแม่ของพรรณงามได้เข้าอบรมด้วย

วันหนึ่งนางสุเพ็ญได้พูดกับพรรณงามว่า *"ลูกจ๋า พวกเราชาวบ้านรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จฯ มาก ที่ทรงส่งเสริมประเพณีดั้งเดิมของหญิงไทยไม่ให้สูญไป กลับทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเสียอีก จนมีเงินส่งลูกเล่าเรียนทุกคน ครอบครัวก็อยู่เย็นเป็นสุข"* ยายเสริมว่า *"นั่นซี งานฝีมือแต่ละขั้นนั้นก็มีความยากพอดู แต่พอเสร็จแล้วผลงานก็ออกมาเป็นศิลปะทีเดียวนะ เราควรจะเก็บรักษางานนี้ไว้ชั่วลูกชั่วหลาน พระองค์ทรงทำให้การทอผ้ามัดหมี่คืนชีพและก้าวหน้าออกไป ดูซิป้าแสงดาและคุณยายพยอมที่ร้อยเอ็ดนั่นได้รับการยกย่องเป็นศิลปินด้านศิลปะการทอผ้าเทียวนะ เพราะ*

พิถีพิถันทอผ้าดี มีคุณภาพไม่ซ้ำแบบใคร ยายดีใจนักหลานเอ๋ย"

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นปีมหามงคลที่สมเด็จพระ-บรมราชินีนาถทรงมีพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา ประชาชนชาวไทยต่างมีใจสวามิภักดิ์ หน่วยงานทั่วไปคิดการเฉลิมฉลองให้สมพระเกียรติและพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ที่ทรงมีต่อพสกนิกร โรงเรียนของพรรณงามก็มีแผนจัดงานให้ยิ่งใหญ่ ให้ครูนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมกันถวายความจงรักภักดี ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้ได้ทั้งความรู้ ความสนุกสนานรื่นเริงไปด้วย จึงกำหนดจัดงาน **"สัปดาห์แห่งการเฉลิมฉลองพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ"** จัดรายการเต็มที่ในวันเปิดงานและจัดนิทรรศการตลอดงาน

จากนโยบายของโรงเรียนที่จะให้ผู้ปกครองนักเรียนได้เห็นความก้าวหน้าในการเรียนของลูกหลาน โดยที่โรงเรียนได้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้า แสดงให้เห็นสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ในการอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง พร้อมทั้งจัดให้มีนันทนาการในรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย

โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งความรู้ รับนโยบายนี้คิดจัดงานให้ยิ่งใหญ่ในห้องประชุมของโรงเรียน เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนด้วย ครูจุฑามาศ บรรณารักษ์ ครูสุกัญญา ครูอาภารัตน์ ผู้ช่วย ได้ประชุมปรึกษาหารือกับคณะกรรมการห้องสมุดจัดกิจกรรมให้กว้างขวาง เนื่องจากพระราชกรณียกิจของสมเด็จ-

พระบรมราชินีนาถนั้นมีมากมาย ที่ประชุมจึงลงมติให้จัดนิทรรศการประกอบการบรรยายสรุปในด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และเฉลิมพระเกียรติคุณสดุดีผลงาน พร้อมทั้งจัดแสดงหนังสือ วารสารที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับสมเด็จพระบรมราชินีนาถเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจได้มาศึกษาต่อไป ควบคุมโดยครูกุลวรา และครูพรสุข มีสุประภา และรัตนาพร เป็นผู้ช่วย

ครูนวภรณ์เป็นหัวหน้าจัดนิทรรศการ มีครูพินิจ ครูวิชัย ครูศรัณย์ เป็นผู้ช่วย พรรณงาม ประไพ มุกดา สามารถ เทพฤทธิ์ และเริงศักดิ์ นักเรียนช่วยงานห้องสมุด ร่วมมือกันค้นคว้ารวบรวมเรื่องราวพิจารณาจัดหารูปภาพประกอบ และได้ขอความร่วมมือชุมนุมดนตรีไทย มีครูบุญเอื้อเป็นที่ปรึกษามาบรรเลงในวันเปิดงาน ทุกฝ่ายที่ได้รับมอบหมายต่างก็ตั้งอกตั้งใจใช้เวลาว่างเตรียมงานไว้เรื่อย ๆ

ในด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น มีข้อความสรุปว่า "ในด้านศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาตินั้น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงตระหนักดีว่า ประเทศไทยเรามีความเจริญด้านศิลปะตลอดมา ทรงพระราชวินิจฉัยว่า คนไทยนั้นมีฝีมือประณีต ละเอียดในการทำหัตถกรรมพื้นบ้าน สมควรที่จะอุปถัมภ์ บำรุง สงวนและถ่ายทอด จะทำให้มีอาชีพเสริมมีรายได้พิเศษ ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปกรรมไว้ด้วย จึงทรงริเริ่มโครงการศิลปาชีพพิเศษ ขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๙ ฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมทุก

ประเภท มีโครงการเกิดขึ้นมากมาย ภาคเหนือมีการทอผ้าไหม ผ้าจก ผ้าตีนจก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทอผ้ามัดหมี่ ภาคใต้ฟื้นฟูการทอผ้าลายดอกพิกุล ลายราชวัตร ลายดอกมะลิ ทอเสื่อกระจูด จักสานย่านลิเภา ทำเครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องถม ภาคกลางมีการทอผ้า เครื่องจักสาน ดอกไม้แห้ง ปั้นตุ๊กตาไทย บัดนี้อาคารศูนย์ศิลปาชีพพิเศษได้ก่อสร้างขึ้นในบริเวณสวนจิตรลดา ทรงเปิดอาคารนี้เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีข่ายงานทั่วประเทศ นับวันที่ศิลปวัฒนธรรมของไทยในด้านเหล่านี้จะเจริญยิ่งขึ้นต่อไป”

กระบวนป้ายจัดนิทรรศการศิลปหัตถกรรมนี้ มีการแสดงผ้ามัดหมี่และสิ่งหัตถกรรมอื่น ๆ ด้วย โดยครูจินตนา ครูอุษณีย์ และครูสุทธิลักษณ์ ให้ยืมมา มีข้อความบรรยายประกอบว่า “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นผู้นำในการใช้และทรงส่งเสริมให้ผู้อื่นตลอดจนชาวต่างชาติจนเป็นที่นิยมใช้กันมาก กรรมวิธีทอผ้ามัดหมี่นั้นคือการมัดเป็นเปลาะตามลวดลายเสียก่อน แล้วย้อมสีที่ต้องการ นำมาทอเป็นผืนทำให้มีลวดลายหลากชนิดและหลากสีในผืนเดียวกัน ถ่ายทอดกันมานานในภาคอีสาน ได้แก่ อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด นครพนม ศรีสะเกษ สุรินทร์ ภาคกลางที่สุพรรณบุรี ชัยนาท กาญจนบุรี และลพบุรี”

ข้อความนี้บรรยายโดยครูพรเพชร ซึ่งจะแต่งกายด้วยชุดไหมมัดหมี่สีน้ำเงินเข้มเหลือบชมพูสด งดงามมาก ทอโดยนาง

สุเพ็ญผู้เป็นพี่สาว

ส่วนด้านทรัพยากรธรรมชาตินั้น บรรยายโดยวัฒนา ผู้นำนักเรียนสรุปว่า "ธรรมชาติเป็นโลกของสิ่งมีชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติได้แก่ป่าไม้ สัตว์ป่า น้ำตก ลำธารฯ เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จ ณ ท้องถิ่นใด ก็ทรงสังเกตรอบข้างและหาทางแก้ไข ปรับปรุง บำรุง รักษาให้คงสภาพดีขึ้น จึงได้มีโครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลขึ้น ด้วยพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานที่ดินส่วนพระองค์ ณ เกาะมันใน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เป็นที่ตั้งโครงการ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๒ ทรงเห็นว่าเต่าทะเลเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่ง มีประโยชน์นำมาบริโภค ทั้งเนื้อทั้งไข่ กระดองเต่ากระและเต่าตนุ ก็นำมาเป็นเครื่องประดับได้

สำหรับโครงการป่ารักษ์น้ำนั้น จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๕ ที่บ้านถ้ำติ้ว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร เนื่องมาจากการทำนาไม่ได้ผลเพราะเกิดภาวะฝนแล้ง ซึ่งก็เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ตัดมาก ๆ นาน ๆ เข้า ดินก็หมดสภาพ แก้ไขไม่ได้แล้ว จึงต้องฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมบริเวณต้นน้ำลำธารให้เป็นที่เก็บน้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไว้โดยปลูกต้นไม้ให้มาก ทรงชักชวนให้ราษฎรช่วยกันปลูกป่า ช่วยกันดูแลป่า เพราะป่านั้นรักน้ำ น้ำก็รักป่า ป่าต้องการน้ำ น้ำต้องอาศัยป่า ป่าเขียว น้ำใส ไม่มีใครบุกทำลายก็จะขจัดความแห้งแล้งเสียได้ ชีวิตจะมีแต่ความสุข

เนื่องจากสัตว์ป่าใกล้จะสูญพันธุ์ กระซู่ ช้างป่า กระทิง

เลียงผา ไก่ฟ้าพญาลอ นกหว้า นกแว่น นับว่าหายากแล้วจึงได้มีโครงการรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ และโครงการสวนสัตว์เปิดที่ศูนย์ป่าตอง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนภาคกลางมีศูนย์เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์สัตว์ที่กล่ำบน อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรีและบริเวณวัดสังฆวราราม ภาคใต้ก็มีศูนย์เช่นนี้ที่ตำบลโคกไม้เรือ จังหวัดนราธิวาส

นอกจากนี้ยังโปรดให้สร้างสวนนกครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ ในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีนกพันธุ์ไทยกว่า ๓๐๐ ตัว "นับว่าพระองค์ทรงมีพระเมตตาอย่างสูงต่อสัตว์ป่าทั้งปวงในบ้านเมืองเรา"

ส่วนการจัดป้ายนิทรรศการด้านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชินีนาถนั้น ครูมาศวิมล เป็นผู้ควบคุม มีการตกแต่งป้ายด้วยดอกไม้ประดิษฐ์สีสวยสดงดงามประกอบภาพ ซึ่งคุณสมทรง ประธานชมรมดอกไม้ประดิษฐ์ประจำอำเภอให้ความร่วมมือ นวภรณ์ เป็นผู้เขียนคำบรรยายเป็นตอน ๆ ดังนี้

*"องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ น้อมเกล้าฯ ถวาย **เหรียญเซเรส** ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ในฐานะทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเอื้ออาทรทุกข์สุขแก่ประชาราษฎร์ สมควรแก่การยกย่องไปทั่วโลก"*

"ดยุคแห่งเอดินเบอระ องค์ประธานมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าทรงประกาศในปีครบรอบ ๒๕ ปี ของมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าสากล

ณ ประเทศอิตาลีว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงได้รับเลือกเป็น **นักอนุรักษ์ดีเด่น** และ องค์การพิพิธภัณฑ์เด็กนครหลวง ทูลเกล้าฯ ถวาย **รางวัลยอดเยี่ยม มนุษยธรรมระหว่างประเทศ** ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๔ แด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงปฏิบัติงานโดดเด่นในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวอินโดจีนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนจำนวนมากให้ดีขึ้น ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา"

รายการอ่านสดุดีพระราชกรณียกิจ ซึ่งคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ประพันธ์ไว้ อ่านโดยถนอมวงศ์ นักเรียนชนะเลิศการอ่านประจำจังหวัดจากข้อความ

"พระกรณียกิจประสิทธิประสาท ประกาศพระกรุณามหากุศล
เสริมสร้างการศึกษาประชาชน ทุกแห่งหนพระเมตตาประชากร
สมเด็จพระบรมราชินีนาถ คู่บาทบพิธอดิศร
เจริญรอยยุคลบาทพระภูธร พระเกียรติขจายขจรสมพระนาม
ทรงฟื้นฟูอาภรณ์ประจำชาติ นำพระราชนิยมในสยาม
สร้างสรรค์ศิลปาชีพทุกเขตคาม เอื้อเอกลักษณ์งามความเป็นไทย
จักสาน เสื่อ ไหม มัดหมี่ ปักทอ คืนชีวี สู่สมัย
โดยพระราชประสงค์จำนงใน หมายมุ่งให้นิกรชนพ้นลำเค็ญ
ย่านลิเภา ถมตะ ณ ถิ่นใต้ พระน้อมนำชาวไทยให้คืนเห็น
ประณีตศิลป์งดงามตามประเด็น จึงกลับเป็นสิ่งมีค่าน่าชื่นชม
ชาวเกาะยอทอผ้ามาแต่ก่อน ทรงอาทรอนุรักษ์ประจักษ์สม

หมายผดุงศิลปะพระปรารมภ์ *โดยพระราชนิยมอุดมการณ์*
ที่แล้งไร่นาขาดอาชีพ *พระเร่งรีบศึกษาหามูลฐาน*
ประชุมเชิญผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ *พระหมายมุ่งบริบาลประชากร*
ทั้งเหนือใต้ตะวันออกตะวันตก *ทรงหยิบยกงานเสริมมาสั่งสอน*
ทดแทนงานหลักล่มร้าวรอน *เอื้ออาทรทุกข์สุขเผ่าพันธุ์"*

เมื่ออ่านจบ ดนตรีไทยบรรเลงรับด้วยเพลงอันไพเราะ

กิจกรรมของห้องสมุดดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของทั้งโรงเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันอย่างดียิ่ง แม้นักเรียนเก่าซึ่งมีแจ่มนภา ลินดา นรเชษฐ์ มนัสวี และวิศรุต ก็อุตส่าห์มาร่วมจัดเวทีที่หอประชุมด้วย แสดงถึงพลังแห่งความจงรักภักดีแด่องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระองค์ทรงเป็นหนึ่งในดวงใจราษฎรทั่วประเทศต่างก็สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งล้น และต่างก็ถวายพระพรให้ทรงเจริญด้วยจตุพรชัยเป็นมิ่งเป็นขวัญร่มเกล้าแก่ชาวประชาชาติไทยตราบชั่วกาลนาน

เรียงความสำนวนชนะการประกวดรางวัลที่ ๑ ระดับ ๑
ด.ญ.ศศิกานต์ ฉัตรวิจิตร ชั้น ป. ๒/๒
โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
อ.เมือง จ.นนทบุรี

เลือกหัวหน้าดีเป็นศรีแก่ห้องเรียน

ประเทศไทยจะต้องมีผู้นำ คือ นายกรัฐมนตรี ครอบครัวก็จะต้องมีผู้นำ คือ พ่อบ้าน สำหรับห้องเรียนก็ต้องมีหัวหน้าเป็นผู้นำ

ในการเลือกหัวหน้าห้องนั้น นักเรียนในห้องจะต้องตัดสินใจว่า เพื่อนคนใดเหมาะสมกับตำแหน่งหัวหน้าห้อง แล้วเสนอชื่อให้เพื่อนร่วมชั้นลงคะแนนเสียง ผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุดก็จะได้เป็นหัวหน้า เป็นการดำเนินการตามระบอบประชาธิปไตยในห้องเรียน ผู้ที่จะเป็นหัวหน้าห้องนั้นต้องมีความรับผิดชอบสูง ทำงานเรียบร้อย เขียนหนังสือสวย เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเพื่อน ๆ ได้ดี รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมห้อง หัวหน้าที่ดีนั้นจะสามารถแบ่งเบาภาระของคุณครู คือ ช่วยดูแลเพื่อนแทนครู ดูแลเวรทำความสะอาดห้องเรียน ช่วยคุณครูตรวจนับสมุดการบ้าน ควบคุม

กิริยามารยาทและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเพื่อน ๆ

เมื่อไรได้หัวหน้าที่ดี ก็จะพาให้ห้องของเราดีมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องชมเชย เป็นตัวอย่างที่ดี ดังคำกล่าวที่ว่า “หัวหน้าดีเป็นศรีแก่ห้องเรียน”

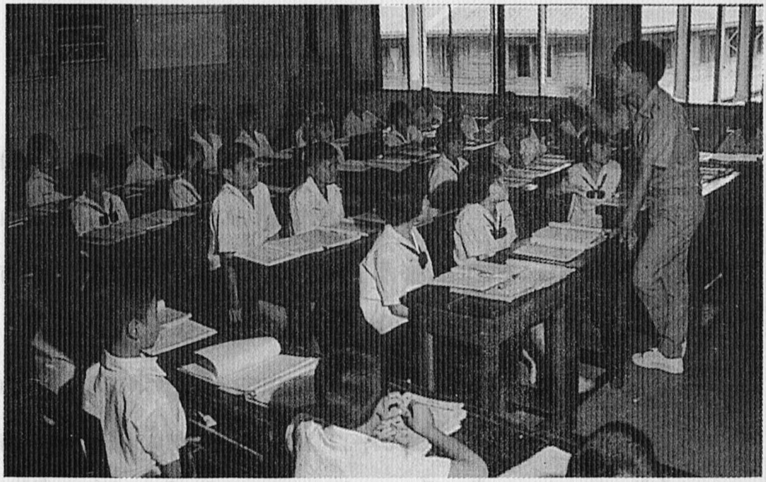

เรียงความ สำนวนชนะการประกวด รางวัลที่ ๑ ระดับ ๒
ด.ญ.รุ่งนภา เฮวชัยภูมิ ชั้น ป. ๔
โรงเรียนชุมชนบ้านวังกลม
อ.เมือง จ.พิจิตร

"ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ นำไปสู่ความสำเร็จ"

คนเราทุกคนที่เกิดมานี้ จะอยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ จะต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ การอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ในการทำงาน อะไรก็ตาม ถ้าเราช่วยกันทำ งานนั้น ๆ ก็จะประสบผลสำเร็จด้วยดี

ชีวิตของคนเรา หรือครอบครัวของเรา หรือหมู่คณะของเรา รวมทั้งประเทศชาติของเรา จะมีความเจริญก้าวหน้าและมีความสงบสุขได้ ทุกคนจะต้องมีความรักความสามัคคีต่อกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะคนเราไม่สามารถทำอะไรด้วยตนเองได้ทุกอย่าง เช่น หมอมีหน้าที่รักษาโรค แต่หมอไม่สามารถสร้างบ้านได้เอง ต้องอาศัยช่างฝีมือ ต้องอาศัยชาวนาปลูกข้าวให้กิน และอาศัยผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เป็นต้น หรือถ้าเราเป็นนักเรียน คุณครูให้ทำรายงานวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย เป็นกลุ่มละ ๕ คน เราต้องแบ่งงานกันทำ เช่น เพื่อนสองคนไปค้นคว้าเนื้อหา อีกหนึ่ง

คนเป็นผู้เขียนรายงาน อีกหนึ่งคนเป็นผู้ออกแบบปกให้สวยงาม เมื่อเสร็จแล้วก็รวมเย็บเข้ารูปเล่ม และร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นให้เพื่อนและคุณครูฟัง แล้วจึงส่งรายงานต่อคุณครู งานก็จะสำเร็จทันเวลาที่กำหนดและมีคุณภาพดี

ฉะนั้น คนเราจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีคุณธรรมในหมู่คณะ คือ ความสามัคคี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเมื่อได้รับความทุกข์ รู้จักการให้หรือยอมเสียสละเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ไม่เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จึงจะได้ชื่อว่า "ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ นำไปสู่ความสำเร็จ" ดังคำกลอนต่อไปนี้

สามัคคีคือพลังร่วมรวมจิต
งานที่คิดสำเร็จสมปรารถนา
อนาคตสดใสภายภาคหน้า
ช่วยพัฒนาชาติไทยให้ไพบูลย์

เรียงความสำนวนชนะการประกวดรางวัลที่ ๑ ระดับ ๓
ด.ญ.ทิพวรรณ สมพรชัยกิจ ชั้น ป. ๖/๑
โรงเรียนวัดเกาะลอย
อ.แกลง จ.ระยอง

การเลือกตั้งผู้แทน คือแก่นของประชาธิปไตย

ในปัจจุบันนี้ เมื่อเดินทางไปไหนมาไหน ไม่ว่าจะเป็นในหมู่บ้านที่ฉันอยู่อาศัย หรือตามถนนหนทางในที่อื่น ๆ ก็ตาม ฉันได้สังเกตเห็นสิ่งแปลกใหม่อย่างหนึ่งเกิดขึ้น นั่นคือป้ายแผ่นใหญ่บ้างเล็กบ้าง เขียนไว้ว่า **"ขายเสียง ขายสิทธิ์ เหมือนขายชีวิต ขายชาติ"** ฉันเอาเรื่องนี้มาคุยกับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนและถามครูว่าเป็นป้ายอะไร ครูตอบว่าเป็นป้ายเตรียมการเลือกตั้งผู้แทนที่จะมีขึ้นในวันข้างหน้า แต่ไม่ได้บอกว่าจะมีเมื่อไร

เมื่อวันศุกร์ที่แล้ว ครูภาษาไทยบอกให้ฉันและเพื่อน ๆ เขียนเรียงความเรื่อง "การเลือกผู้แทน คือแก่นของประชาธิปไตย" เพื่อคัดเลือกเรียงความที่ดีที่สุดส่งเข้าประกวด และถ้าชนะเลิศจะมีรางวัลให้ ฉันรู้สึกตื่นเต้นและกังวลใจอย่างบอกไม่ถูก

ที่โรงเรียนมีการเลือกหัวหน้าห้องและมีการเลือกประธานนักเรียน พร้อมกับคณะกรรมการนักเรียนด้วย ก่อนที่จะมีการ

เลือกตั้งก็มีการหาเสียงจากเพื่อน ๆ และนักเรียนรุ่นน้องเป็นการล่วงหน้า ฉันเข้าใจว่าการเลือกผู้แทนก็คงเหมือนกับการเลือกตั้งประธานนักเรียนนั่นเอง คือ เราจะต้องเลือกคนดี มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบต่อหน้าที่และมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา แต่ว่าภาระหน้าที่ของประธานนักเรียนซึ่งเป็นเด็ก ๆ กับภาระหน้าที่ของผู้แทนซึ่งเป็นผู้ใหญ่นั้น คงผิดกันมากอย่างหาอะไรเทียบไม่ได้ เคยได้ยินชาวบ้านที่โตแล้วบางคนพูดกันว่า ผู้แทนบางคนก็ดีแต่บางคนก็ไม่ดีเลย ฉันไม่เข้าใจหรอกว่าเขาหมายถึงอะไร แต่คิดว่าผู้ที่จะเป็นผู้แทนที่ดีนั้น นอกจากจะมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่แล้วยังต้องมีสัจจะ คือ การปฏิบัติตนตรงตามคำพูดที่พูดไว้ ต้องมีความจริงใจ คือ การกระทำที่มีความสุจริตใจ ไม่เสแสร้ง ปากกับใจตรงกัน และต้องมีความเสียสละ คือ ยอมเสียสละความสุขความต้องการในประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ในการเลือกผู้แทนเพื่อให้ทำหน้าที่ออกกฎหมายและจัดตั้งรัฐบาล การเลือกผู้แทนจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างที่สุดสำหรับประชาชน ถ้าเราเลือกผู้แทนที่ดี ชาติบ้านเมืองของเราก็จะเจริญ เพราะเราได้รัฐบาลดี ถ้าเราเลือกผู้แทนที่ไม่ดี คือ พวกหวังผลประโยชน์ตอบแทน บ้านเมืองของเราจะวุ่นวายและขาดความเจริญ **ฉันจึงคิดว่าเป็นหน้าที่ของ**

คนไทยทุกคนที่มีสิทธิเลือกตั้งต้องไปลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกผู้แทนที่ดี คนไทยต้องไม่นอนหลับทับสิทธิ์ เพราะ **"ขายเสียง ขายสิทธิ์ เหมือนขายชีวิต ขายชาติ"** เรารักชาติบ้านเมืองและต้องการให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตย เราต้องไปเลือกผู้แทนเมื่อถึงเวลาเลือกตั้ง

สถาบันหลักที่สำคัญของคนไทย ซึ่งทำให้ประเทศไทยคงอยู่ได้มาจนทุกวันนี้ ได้แก่ สถาบันชาติ คือ การอยู่ร่วมกันของคนในชาติ โดยมีขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษา วัฒนธรรม และกฎหมายเดียวกัน สถาบันศาสนา เป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ สถาบันทั้งสามนี้จะดำรงคงอยู่ได้เพราะการปกครองระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น ฉันรักชาติบ้านเมือง รักสถาบัน ฉันอยากได้รัฐบาลและผู้แทนที่ดี ดังนั้น **เมื่อฉันโตขึ้นฉันจะไปเลือกตั้ง เพราะการเลือกผู้แทน คือ แก่นของประชาธิปไตย**

ฝัน...ที่เป็นจริง.

เรื่อง : รัชนี ศรีไพรวรรณ

ภาพ : ชวลิต ยวงทอง

ครับ....ชื่อเรื่องนี้ เหมือนกับชื่อของรายการโทรทัศน์รายการหนึ่ง แต่ฝันของผมเป็นฝันที่เกิดขึ้นจากการนอนหลับแล้วฝันไปไม่ใช่ความใฝ่ฝัน....แต่ถึงอย่างไรไม่ว่าจะเป็นฝันจริง ๆ หรือความใฝ่ฝัน สำหรับเรื่องนี้ ผมก็อยากให้มันเป็นจริงทั้งนั้น

ผมชื่อ **ยอด** ครับ เกิดที่กรุงเทพฯ เรียนอยู่ชั้น ป.๖ ผมกับพ่ออยู่บ้านหลังเล็กในสวนของนาย อยู่ตรงไหนก็อย่าทราบเลยนะครับเพราะไม่เกี่ยวกับฝันของผม พ่อของผมเป็นคนดูแลสวนไม้ดอกไม้ประดับในบ้าน และบริษัทของนายซึ่งเป็นเศรษฐี มีเงินมาก บ้านหลังใหญ่โต งดงาม นายและภรรยาของนายเป็นคนใจดีมีเมตตา ผมกับพ่อและคนอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ รับใช้นาย

ต่างก็มีความสุขกันทุกคน นายมีลูกสาวคนเดียว อายุรุ่นราวคราวเดียวกับผม เรียนอยู่ชั้น ป.๖ เหมือนกัน แต่คนละโรงเรียน คุณเจี๊ยบ ลูกสาวนาย เรียนโรงเรียนไกลบ้าน รถยนต์ที่บ้านต้องไปส่งไปรับ ส่วนผมเรียนโรงเรียนใกล้บ้านสะดวกสบายดี คุณเจี๊ยบเป็นเด็กน่ารัก แต่เรียนหนังสือไม่เก่ง นายผู้หญิงต้องให้ผม... ไม่อยากบังอาจใช้คำว่าสอนเลย แต่นายผู้หญิงก็ให้ผมขึ้นไปสอนหนังสือคุณเจี๊ยบทุกคืน เพราะบังเอิญผมเรียนเก่ง สอบได้ที่ ๑ ทุกครั้ง คุณเจี๊ยบบอกว่าผมสอนดีกว่าครูที่นายผู้หญิงจ้างมาสอนและเธอดุผมได้ ผมก็เต็มใจสอนคุณเจี๊ยบครับ เพราะนายผู้หญิงมีขนมอร่อย ๆ ให้ผมกินทุกครั้ง

แม่ของผมหรือครับ ...ผมไม่อยากให้ใครถามถึงแม่เลย ทั้ง ๆ ที่แม่อยู่ในหัวใจของผมตลอดเวลา แม่ของผมตายเมื่อผมเรียนอยู่ ป.๑ แม่ป่วยเป็นโรคหัวใจมานานหลายปี แล้วเช้าตรู่วันนั้นเมื่อแม่จะขึ้นไปทำงานบนบ้านใหญ่ของนาย แม่ก็มีอาการเจ็บปวดแน่นหน้าอก หายใจไม่ออก แม่กอดผมไว้แน่น น้ำตาของแม่ไหลพรากผมยังจำแววตาที่แม่มองผมได้ไม่ลืม แม่มองผมด้วยความรัก ตอนนั้นแม่พูดไม่ได้แล้ว ความรักความห่วงใยของแม่จึงบอกผมด้วยสายตาชั่วเวลาไม่ถึงครึ่งชั่วโมงแม่หมดลมก่อนรถของนายจะพาไปถึงโรง-พยาบาล คงไม่ต้องเล่านะครับว่า หัวใจของผมและของพ่อเจ็บปวดเพียงไร หากมันเป็นสิ่งที่แตกได้ มันคงแหลกสลายไปแล้ว ทุกวันนี้ผมยังจำแววตาของแม่ได้ นี่แหละครับ...ผมจึงไม่อยากให้ใครถามถึงแม่

ผมเล่าเรื่องส่วนตัวมาเสียยาว ที่นี้จะเข้าเรื่องฝันที่เป็นจริงที่ผมจะเล่าให้ฟังเสียที เริ่มต้นในเช้าวันอาทิตย์ พ่อชวนผมไปดูต้นไม้ที่ตลาดนัดสวนจตุจักร นายผู้หญิงอยากได้ซุ้มแสเถา พ่อซื้อต้นแสเถาดอกสีม่วงหลายกระถาง ซื้อเสร็จแล้วก็นั่งรถกลับบ้าน รถผ่าน**สวนสัตว์ดุสิต...** เขาดินน่ะแหละครับ ผมเลยขออนุญาตพ่อลงเที่ยวเขาดิน แล้วจะกลับบ้านเอง วันนั้นคนไปเที่ยวเขาดินมากมายทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ผมเที่ยวเดินดูสัตว์ต่าง ๆ อย่างเพลิดเพลินจนมาถึงบริเวณกรงลิงและชะนี ผมมองเห็นคนมุงดูอะไรอยู่เป็นกลุ่มใหญ่ จึงเข้าไปดูบ้าง เห็นชะนีตัวหนึ่งนั่งอยู่ในกรง มันนั่งหันหลังให้คนที่ไปมุงดู ตัวผอมโกงโก้ มองเห็นกระดูกโผล่โปนออกมา เจ้าหน้าที่สวนสัตว์กำลังส่งกล้วยผลโตให้มัน ชะนีตัวนั้นนั่งเฉย

"มันไม่กินอะไรเลยนอกจากน้ำมาตั้งเกือบเดือนแล้วละ" เจ้าหน้าที่สวนสัตว์พูดอย่างอ่อนใจ *"กลัวมันจะตาย"*

"หมอรักษาสัตว์ไม่มาดูมันหรือ" ใครคนหนึ่งถาม

"มาดู...มันถูกยิงที่ไหล่ข้างซ้าย แผลจวนหายแล้ว อาการอื่น ๆ ก็ไม่มี แต่ไม่ยอมกินอะไร นั่งเหม่ออยู่ทั้งวัน แม่ลูกอ่อนด้วยนะ...มาถึงทีแรกน้ำนมยังไหลอยู่เลย"

ผมรู้สึกสงสารแม่ชะนีจับใจ จึงเดินเข้าไปหาเจ้าหน้าที่สวนสัตว์ *"ผมจะลองเอากล้วยให้มันกิน"*

เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ส่งกล้วยให้ผม *"เออ...ลองดูซิเจ้าหนู เผื่อมันจะชอบเด็ก ๆ"* ผมรับกล้วยมา ในใจนึกถึงแม่เป็นที่สุด นึกถึง

ด้วยความรักและอาลัยอย่างสุดซึ้ง ผมชูกล้วยขึ้นร้องเรียกนางชะนี

"แม่ชะนี กินกล้วยเสียเถอะ...ฉันไม่อยากให้เจ้าตาย" ขณะพูดผมรู้สึกตื้นตันใจจนเสียงของผมแหบแห้งและสั่น น้ำตาพาลจะไหล แม่ชะนีค่อย ๆ หันมาทางผม ทุกคนส่งเสียงพึมพำอย่างตื่นเต้นดีใจ ที่ไหล่ข้างซ้ายของมันยังมีผ้าพันแผลแผ่นใหญ่ปิดอยู่ ผมมองมันด้วยความสงสารพลางส่งกล้วยลอดซี่ลูกกรงเข้าไปให้ แล้วผมก็เห็นแววตาของมัน...หัวใจของผมแทบจะหยุดเต้น!... แววตาของแม่ชะนีนั้นช่างเหมือนกับแววตาของแม่ที่มองผมก่อนสิ้นใจ...ละห้อย...สิ้นหวังระคนความเจ็บปวด ดวงตาโตสีดำหล่อรื้นด้วยน้ำตา บอกความทุกข์ระทมแสนสาหัสในหัวใจ...น้ำตาของผมไหลพราก พยายามกลั้นเสียงสะอื้น นางชะนีจ้องมองผมพลางค่อย ๆ เอื้อมมือมารับกล้วย คนที่มุงดูอยู่เห็นเหตุการณ์และเห็นผมร้องไห้ ก็พากันเงียบกริบ นางชะนีมองกล้วยในมือแล้วมองดูผม

"กินเสียซี" ผมบอกมัน พยายามกลั้นสะอื้น ใช้มือข้างหนึ่งเช็ดน้ำตา

"ไอ้หนูนี่ ใจอ่อน" หญิงคนหนึ่งพูดเสียงเครือ ทำท่าจะร้องไห้บ้าง

"คงไม่มีแม่มั้ง...ใช่ไหมไอ้หนู" อีกคนหนึ่งเสริม ผมไม่ตอบ แม่ชะนีค่อย ๆ ปอกเปลือกกล้วย แต่ตาของมันยังจ้องมองผมไม่วาง ปอกเปลือกเสร็จมันก็ค่อย ๆ กิน

"ดีจังเลย สงสัยมันจะชอบเด็ก ๆ" เจ้าหน้าที่สวนสัตว์

พูดอย่างดีใจ คนอื่น ๆ ก็พลอยพูดแสดงความคิดเห็นกันไปต่าง ๆ เซ็งแซ่ ผมจ้องมองตอบสายตาแม่ชะนี พยายามบอกด้วยสายตาว่า ผมสงสารมัน มันมีความทุกข์อะไร ถ้าผมช่วยได้ผมยินดีจะช่วย สักครู่หนึ่งผมเห็นแววตาของมันค่อยแจ่มใสขึ้น แต่น้ำตายังคลออยู่เต็มตาโตคู่นั้น ผู้คนเข้ามามุงดูเพิ่มขึ้น ๆ ต่างวิพากษ์วิจารณ์เรื่องผมเอากล้วยให้แม่ชะนี เด็ก ๆ หลายคนยื้อแย่งกันส่งกล้วยให้แม่ชะนีจนเบียดผมออกมานอกวง ผมรู้สึกหมดสนุกไม่อยากเดินดูอะไรอีก จึงกลับบ้าน

ค่ำวันนั้นพ่อบ่นว่าผมกินข้าวน้อย คุณเจี๊ยบก็บ่นว่าผมอธิบายอะไรไม่รู้เรื่อง นายผู้หญิงคงคิดว่าผมไม่สบายจึงส่งถุงขนมให้แล้วบอกให้กลับบ้าน ผมมาถึงบ้านทำความสะอาดร่างกายแล้วเข้านอน ผมไม่ได้เล่าเรื่องนางชะนีให้พ่อฟัง ตั้งใจว่าพรุ่งนี้เลิกเรียนแล้วจะเลยไปดูมันอีกที

พอผมหลับ...ผมก็ฝัน นางชะนีตัวนั้นมาหาผม มันมองผมด้วยดวงตาที่มีน้ำตารื้นอยู่เต็มตา แววตาของมันยังแสดงความเศร้าโศก ทุกข์ระทมและสิ้นหวัง แล้วผมก็รู้เรื่องของมันจากแววตาคู่นั้นเอง มันบอกว่า มันอยู่ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง ลูกน้อยของมันเพิ่งเกิดกอดติดอยู่ที่หน้าอก วันหนึ่งขณะที่มันกำลังหาผลไม้กินอยู่ มันถูกยิงตกลงมา เลือดไหลนองคนจับมันกับลูกมา เขาดึงลูกของมันออกจากอก มันพยายาม

กอดลูกไว้ส่งเสียงร้องด้วยความเจ็บปวดและขอความเมตตา ลูกของมันก็ร้องพยายามไขว่คว้ากอดตัวมันไว้ สุดที่มันจะยื้อแย่งลูกน้อยไว้ได้ และสิ้นสติไปด้วยความเจ็บปวด เมื่อมันฟื้นขึ้นมาก็ไม่เห็นลูก ตัวมันก็ถูกขังอยู่ในกรง คนนำมันไปขายอยู่หลายวัน ก็ไม่มีใครซื้อ เพราะมันมีแผลฉกรรจ์เจ็บป่วยซมซานเหมือนกำลังจะตาย ในที่สุดวันหนึ่งมีคนเวทนามันซื้อมาให้เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ มันจึงอยู่ที่นั่นและได้พบผม มันรู้ว่าลูกของมันอยู่ที่ไหน เพราะเวลาดึกสงัดกระแสจิตของมันไปพบลูกน้อยที่บ้านหลังหนึ่ง มันบอกผมอย่างชัดเจนว่าบ้านนั้นอยู่ที่ไหน มันขอให้ผมไปพาลูกมาให้มัน ผมจึงไปที่บ้านหลังนั้น เล่าเรื่องให้ชายที่ซื้อลูกชะนีไว้ฟัง ชายคนนั้นใจดีมากส่งลูกชะนีให้ผม ผมก็นำมันมาคืนให้แม่ของมัน แม่กับลูกกอดกันด้วยความดีใจ ลูกชะนีมองผมแล้วส่งเสียงร้อง อู๊ อู๊ แม่ชะนีก็ร้อง แววตาที่เศร้าสร้อย ทุกข์ระทมก็หมดไป มีแต่ความสุขความยินดีเป็นล้นพ้น ผมเองก็ดีใจเป็นที่สุด... **ถึงตรงนี้ ผมก็ตื่น** ผมจำบ้านที่ลูกชะนีอยู่ได้แม่นยำ กลัวจะลืม ผมจึงจดชื่อถนน ซอย และบ้านเลขที่ไว้ขณะนั้น ผมก็ไม่แน่ใจว่าบ้านนี้จะมีจริงหรือไม่ วันนี้เลิกเรียนแล้วผมจะลองไปดู

วันนั้นผมรู้สึกสบายใจ เรียนหนังสือสนุกทั้งวัน เลิกเรียนแล้วผมรีบนั่งรถประจำทางไปบ้านที่ผมเห็นในฝัน เมื่อผมลงจากรถก็มองเห็นซอยเข้าบ้าน ผมตื่นเต้นจนบอกไม่ถูกที่พบซอยเหมือนที่

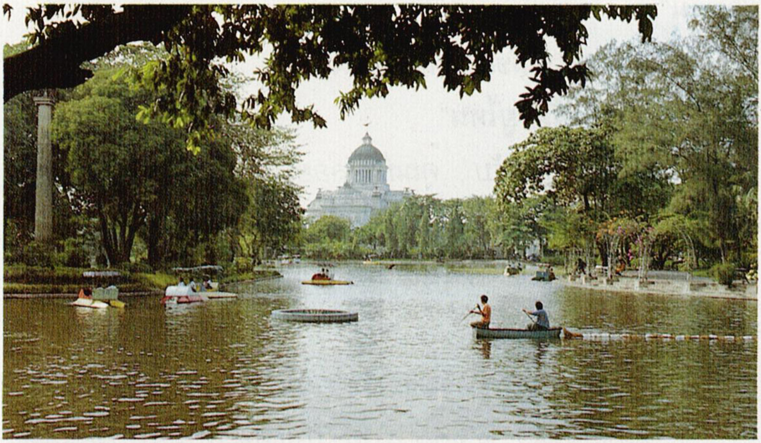

ผมฝันเห็น จึงเดินเรื่อย ๆ เข้าไป ในฝันผมจำไม่ได้ว่าเดินเข้าไปลึกแค่ไหนจึงต้องคอยมองดูเลขที่บ้านทั้งสองข้าง...แล้วผมก็พบร้านขายของเล็ก ๆ ทางด้านซ้ายมือ เลขที่บ้านตรงกับในความฝัน...นั่นไง...ผมเห็นกรงเล็ก ๆ ตั้งอยู่ ในนั้นมีลูกชะนีตัวน้อย ผมดีใจจนบอกไม่ถูก รีบตรงเข้าไปหาลูกชะนีทันที เจ้าลูกชะนีที่น่าสงสาร! ตัวมันผอมมีแต่หนังหุ้มกระดูก ดวงตาของมันมีน้ำตาอยู่เต็มตา แววตาของมันว้าเหว่ และตื่นกลัว พอมันมองเห็นผม แววตาของมันเป็นประกายส่งเสียงร้อง อู๊ อู๊ เหมือนที่ผมได้ยินในฝันทีเดียว ผมนั่งลงข้างกรงกำลังจะพูดกับมันก็พอดีหญิงวัยกลางคน รูปร่างอ้วน เดินมาหาผม

"ลูกชะนีของเธอหรือ"

ผมไม่รู้จะตอบว่าอย่างไร หญิงนั้นก็พูดว่า *"ฉันซื้อมันมาเลี้ยง มันไม่ยอมกินอะไรเลย เธอรู้ไหมว่า ทำอย่างไรมันจึงจะ*

ยอมกิน”

“มันคิดถึงแม่ของมันครับ” ผมบอก

“แม่ของมันอยู่ไหน”

“อยู่ที่เขาดินครับ คุณป้าปล่อยให้มันไปอยู่กับแม่ของมันเถอะครับ แม่ชะนีก็คิดถึงลูกไม่ยอมกินอะไรเหมือนกัน”

“ทำไมเธอรู้ล่ะ” หญิงนั้นถามด้วยความประหลาดใจ *“เธออยู่ที่เขาดินหรือ”*

ผมอึกอักอยู่ครู่หนึ่งจึงตอบว่า *“ผมไปพบแม่ชะนีที่เขาดินครับ”*

“ฉันซื้อมันมา ๑,๖๐๐ บาท ถ้าเธอจะเอามันไปให้แม่ของมัน เธอก็จ่ายเงินมาเท่าที่ฉันซื้อ”

ผมตกใจ ไม่เห็นเหมือนในฝันเลย ในฝันของผมเจ้าของลูกชะนีเป็นผู้ชายใจดี ยอมให้ผมเอาลูกชะนีไปคืนให้แม่มันโดยไม่

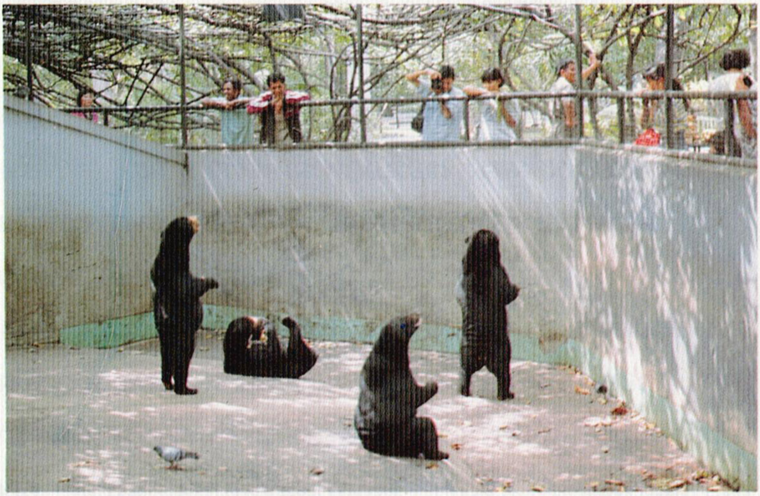

เรียกร้องอะไรเลย ผมเงยหน้ามองหญิงใจร้าย *"ผมจะเอาเงินที่ไหนมาให้คุณป้าตั้ง ๑,๖๐๐ บาท"*

หญิงนั้นสะบัดหน้า *"ไม่รู้หละ ก็ฉันซื้อมานี่ เธออยากได้มันไป ก็ต้องเอาเงินมาให้ฉัน"*

ผมนิ่งคิด มองเจ้าลูกชะนีที่น่าสงสาร มันนั่งนิ่งเหมือนฟังเราพูดกัน น้ำตาของมันไหลลงเป็นทาง มองผมดูแววตาอ้อนวอนน่าเวทนา

"ผมขอเวลาอาทิตย์หนึ่งนะครับคุณป้า แล้วผมจะเอาเงินมาให้และรับลูกชะนีไป"

"รีบ ๆ หน่อย นะเดี๋ยวมันจะตายเสียก่อน" เสียงนั้นเหี้ยมเกรียม

ผมหยิบกล้วยลูกเหี่ยว ๆ ที่วางอยู่ข้างกรง ปอกเปลือกแล้วส่งให้ลูกชะนี มันรีบรับไปกินทันที ทำให้หญิงคนนั้นแปลกใจมากถึงกับร้องขึ้นว่า *"เออ...แปลกจริง ทีฉันพยายามเอาให้เท่าไร ๆ ก็ไม่กิน จนกล้วยเน่าเต็มกรง เธอรีบมาพามันไปเร็ว ๆ นะ"*

ผมนั่งรถประจำทางกลับบ้าน คิดไปตลอดทางว่าจะหาเงิน ๑,๖๐๐ บาท ได้อย่างไร ผมมีเงินฝากในสมุดออมสินซึ่งอดออมจากค่าขนมที่พ่อให้ และนายผู้หญิงให้รางวัลบ้าง เป็นเงิน ๕๗๕ บาท ขาดอยู่อีกตั้ง ๑,๐๒๕ บาท จะขอพ่อก็สงสารพ่อเพราะเป็นเงินจำนวนมาก เป็นครั้งแรกในชีวิตของผมที่คิดหนักเรื่องเงิน มาถึงบ้านแล้วผมก็ยังคิดไม่ตก ตอนค่ำผมขึ้นไปบนบ้านใหญ่ คุณ

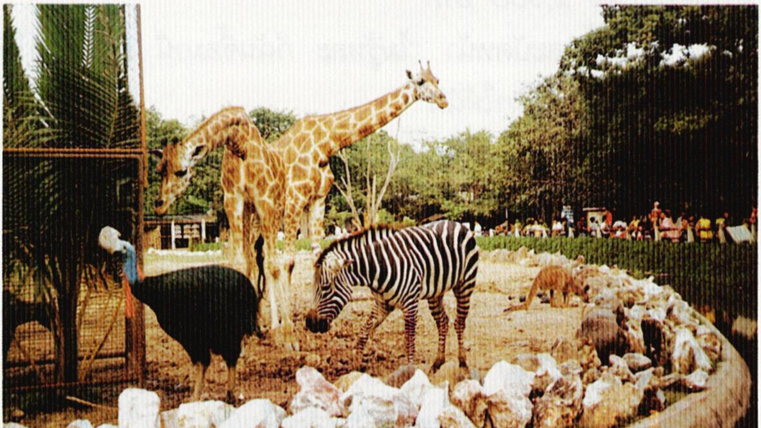

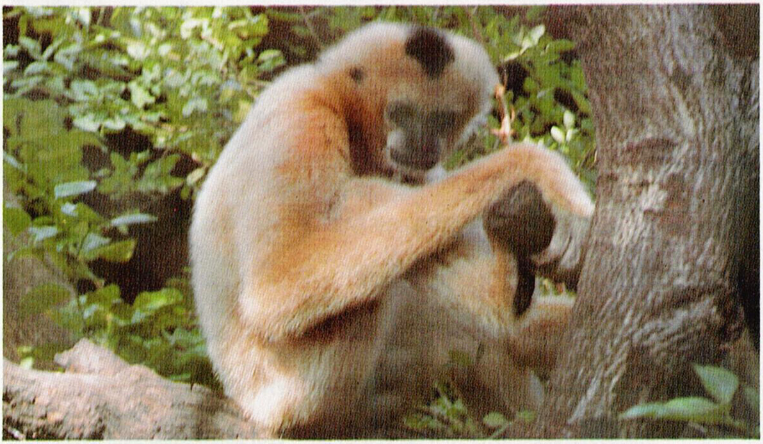

เจี๊ยบก็บ่นว่าผมใจลอยและไล่ผมกลับบ้าน ลงจากบ้านใหญ่แล้วยังหัวค่ำอยู่จึงเดินออกไปที่ปากซอย ที่ปากซอยรถเข็นขายก๋วยเตี๋ยวของเจ๊กอู๋ ก็มีคนอุดหนุนเต็มเหมือนทุกคืน ผมเห็นเจ๊กอู๋ทำงานทั้งผัดก๋วยเตี๋ยวทั้งวิ่งไปล้างถ้วยชามอยู่คนเดียว จึงเตร่เข้าไปใกล้

เจ๊กอู๋มองเห็นผม "อายอก...ลื้อว่างป่าว ช่วยล้างชามให้อั๊วทีซี ให้ยี่สิกบาท"

ความคิดของผมก็สว่างวาบขึ้นทันที "เจ้าชาญไปไหนล่ะแป๊ะอู๋" ผมถามถึงชาญเด็กที่เคยล้างชามให้เจ๊กอู๋

"มังลาออก ยังหาใครแทงไม่ล่ายเลย ลื้อช่วยหน่อย เอ้าให้ยี่สิบห้าบาทเอ้า"

ผมรีบเข้าไปช่วยเจ๊กอู๋ทันที ในใจบวกลบคูณหารว่า ถ้าได้

เงินคืนละ ๒๕ บาท กี่คืนจึงจะได้เงินครบ ๑,๐๒๕ บาท โอ้โฮ้! ตั้ง ๔๑ คืน เดือนกว่าแน่ะ แย่จริง! ผมขอเวลายายโหดนั่นแค่อาทิตย์เดียว อาทิตย์เดียวผมได้แค่ ๑๗๕ บาท เท่านั้น โอย...จะทำอย่างไรดี

เจ๊กอู๋ขายก๋วยเตี๋ยวหมดตอน ๔ ทุ่ม ผมรับเงิน ๒๕ บาท แล้วรีบกลับบ้าน เจ๊กอู๋กำชับให้มาช่วยทุกคืน พ่อรออยู่ ถามผมว่าทำไมคืนนี้จึงสอนคุณเจี๊ยบอยู่จนดึก ผมไม่ตอบรีบเข้าห้องน้ำทำความสะอาดร่างกายแล้วรีบเข้านอน พ่อก็ไม่ซักไซ้อะไรอีก

ผมตัดสินใจจะล้างชามให้เจ๊กอู๋ แต่จะลองเจรจาขอค่าแรงล่วงหน้า ๑,๐๐๐ บาท แต่มีปัญหาว่าผมจะบอกกับนายผู้หญิง

ว่าอย่างไร ว่าผมจะขอสอนคุณเจี๊ยบตอนกลางวัน เสาร์ อาทิตย์ ของดสอนตอนกลางคืนสักเดือนกว่า ผมกลุ้มอีกแล้ว! วันรุ่งขึ้นผมเรียนหนังสือไม่รู้เรื่องเลยทั้งวัน เลิกเรียนแล้วผมตัดสินใจขึ้นไปหานายผู้หญิง เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังเพื่อขออนุญาตสอนคุณเจี๊ยบเฉพาะตอนกลางวัน วันเสาร์และอาทิตย์ จนกว่าจะได้เงินคืนเจ๊กอู๋หมด

นายผู้หญิงตื่นเต้นมาก *"อะไรกัน...ฝันของเธอเป็นจริงอย่างนั้นหรือยอด ไม่น่าเชื่อเลย"*

"จริง ๆ ครับ คุณผู้หญิง ผมไปพบมันแล้ว เจ้าลูกชะนีตัวนั้น"

"เจ้าของเขาเรียกเงิน ๑,๖๐๐ บาท แล้วเธอมีอยู่ ๖๐๐ บาท ต้องการอีก ๑,๐๐๐ บาท"

"ครับผม"

นายผู้หญิงยิ้มแย้ม *"ไม่ลำบากเลย...ไม่ต้องไปล้างชามให้เจ๊กอู๋หรอก ฉันจะให้เธอเอง...นี่ก็ยังไม่เย็น...ไป...เราไปรับเจ้าลูกชะนีกัน"*

ผมนำนายผู้หญิงไปที่ร้านเจ้าของลูกชะนี คราวนี้ เราไปพบเจ้าของร้านเป็นชายวัยกลางคน ผมเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง

"เมียของฉันก็เล่าว่ามีคนมาขอซื้อลูกชะนีไปให้แม่ของมัน" ชายคนนั้นพูด *"นี่...เจ้าลูกชะนี มันกินอาหารทุกวันเลย เธอจะพามันไปคืนให้แม่ของมันใช่ไหม...ฉันไม่คิดเงินหรอก...โธ่...มันได้พบแม่ของมัน ฉันก็ดีใจแล้ว...ไปสิ...ไปด้วยกัน ฉันก็อยากเห็นเวลามันพบแม่เหมือนกัน"* ...เหมือนในฝันของผมเลยละ ตอนนี้

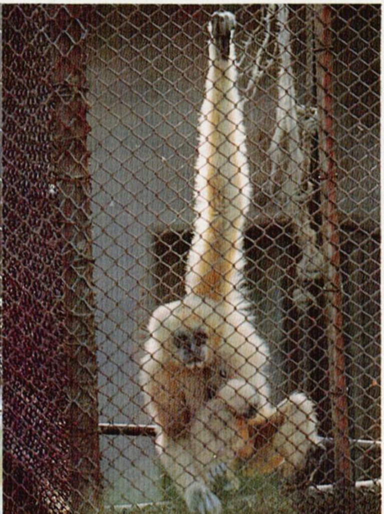

เราสามคนพาลูกชะนีไปที่สวนสัตว์ดุสิตทันที เมื่อนายผู้หญิงแจ้งให้เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ทราบความประสงค์ เขาก็รีบพาเราไปที่กรงแม่ชะนีทันที และทันทีที่แม่ลูกพบกัน เจ้าลูกชะนีน้อยโผนขึ้นจากอ้อมแขนผม กระโดดเกาะกรงแม่ชะนี

แม่ชะนีอ้าแขนออกรับลูก พอเจ้าหน้าที่สวนสัตว์เปิดประตูกรง ลูกชะนีก็โผเข้าสู่อ้อมแขนแม่ของมัน สัตว์ทั้งสองกอดกันแน่น ส่งเสียงร้อง อู๊ อู๊ ด้วยความดีใจ

นายผู้หญิงยกผ้าเช็ดหน้าขึ้นซับน้ำตา ส่วนผมร้องไห้ไม่อายใครเลย ชายใจดีคนนั้นก็น้ำตาคลอ เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ยิ้มแป้น มีผู้คนมามุงดู พอรู้เรื่องทั้งหมด บางคนก็ร้องไห้ ต่างพูดกันด้วยความยินดี

ฝันของผมเป็นจริง....และที่เพิ่มเติมจากในฝันก็คือ นายผู้หญิงยกเงิน ๑,๐๐๐ บาทให้ผม ทำให้เงินในสมุดออมสินของผมเป็น ๑,๖๐๐ บาท เท่าราคาเจ้าลูกชะนีน้อยตัวนั้นพอดี พ่อรู้เรื่องทั้งหมดก็ดีใจมาก

เป็นความยินดีอย่างสุดซึ้ง ผมจึงบอกไว้ในตอนต้นว่า ไม่ว่าจะเป็นฝันจริง ๆ หรือความใฝ่ฝันสำหรับเรื่องนี้ผมก็อยากให้มันเป็นจริงทั้งนั้น และ**ขออย่าให้ใครทำร้ายสัตว์ป่า พรากสัตว์ป่าจากป่าและพรากสัตว์แม่ลูกอีกเลย**

อ้อ...ชาญกลับมาล้างชามให้เจ๊กอู๋แล้วครับ และผม...ก็ขึ้นไปสอนหนังสือให้คุณเจี๊ยบตามเดิม

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ

อ่านเรื่อง "อ้น, วิศวกร-สถาปนิก นักขุดเจาะอุโมงค์ธรรมชาติ" ซึ่ง คุณธีรภัทร ประยูรสิทธิ เล่าไว้ในวารสาร "นักนิยมธรรมชาติ" แล้ว ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่เคยเห็นตัวจริงของ "อ้น" เลย แต่มีความรู้สึกว่า "อ้น" เป็นสัตว์ป่าที่น่ารักประเภทหนึ่งทีเดียว ข้าพเจ้าจึงเกิดความคิดว่าถ้าข้าพเจ้านำเรื่องความน่ารักของ "อ้น" จากบทความนี้มาถ่ายทอดให้เพื่อนเยาวชนได้รับทราบ ก็คงจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้เพื่อนเยาวชนเกิดความรักสัตว์ป่า และให้สัตว์ป่าเป็นของคู่กับป่าสืบไป

"อ้น" เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ถ้าแยกตามการจัดกลุ่มสัตว์ อ้นเป็นสัตว์ตระกูลกัดแทะซึ่งมีชื่อสามัญเป็นภาษาอังกฤษ ว่า Bamboo Rat ชาวบ้านทั่วไปมักเรียกตัวอ้นเป็น "ตุ่น" ซึ่งไม่ถูก เพราะตัวตุ่นเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอีกประเภทหนึ่ง ตัวตุ่นมีลักษณะเด่นคือลำตัวเล็ก มีขนสีน้ำตาล ปากแบนคล้ายปากเป็ด ขาคู่หน้ามีลักษณะเป็นใบพาย หางแบน ตัวตุ่นชอบอาศัยอยู่บริเวณป่าเขาสูงแต่ชอบทำรังอยู่ใต้ดิน เราจะพบตัวตุ่นตามภาคเหนือ และทางทิศตะวันตกของเทือกเขาตะนาวศรี

ส่วนตัวอ้น นั้น ลักษณะทั่วไปจะคล้ายตัวหนู หน้าทู่สั้น ฟันคู่หน้าใหญ่มองเห็นเด่นชัดเวลาอ้นอ้าปากขู่ศัตรู ดวงตา "อ้น" มีขนาดเล็กแต่หนวดยาว อ้นมีความสามารถในการขุดรูหรืออุโมงค์ใต้ดินเป็นที่อยู่ ซึ่งอาจจะเป็นรูตื้น ๆ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยพักผ่อนเลี้ยงลูกอ่อน ไปจนถึงรูคดเคี้ยว ซับซ้อนแยกเป็นส่วน ๆ หรือเรียกเป็นห้องก็ได้ มีห้องนอน ซึ่งเป็นทั้งรังนอนและที่เลี้ยงลูกอ่อน ห้องอาหาร ห้องสะสมอาหาร ห้องถ่ายของเสียซึ่งในห้องนี้จะมีมูลหรือขี้ของตัวอ้นลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ คล้ายขี้หนู การที่อ้นชอบขุดรูอยู่ใต้ดิน และใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ใต้ดินนั้นก็เพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์อื่นที่ชอบกินตัวอ้น นอกจากนี้ก็เพื่อป้องกันไฟป่า และสภาพอากาศของแต่ละฤดู อ้นมีดวงตาเล็กเพราะใช้ชีวิตอยู่ใต้ดินซึ่งมีแต่ความมืด หนวดยาวช่วยให้ตัวอ้นรับความรู้สึกได้เร็ว และจมูกอ้นไวต่อการรับกลิ่นต่าง ๆ อ้นจึงมีความสุขต่อการอยู่ใต้ดิน และ

อาหารใต้ดินก็อุดมสมบูรณ์ แต่อ้นก็ขึ้นมาบนผิวดินบ้างบางครั้งเหมือนกัน เช่นเปิดรูขึ้นมาทิ้งเศษดิน หรือออกจากรูมากินใบและดอกไผ่เวลากลางคืน บางครั้งก็ทิ้งรังไปหาแหล่งอาหารใหม่ที่อยู่ไกลออกไป

ประเทศไทยมีอ้นอยู่ ๓ ประเภท อ้นกลางและอ้นใหญ่พบอยู่ทั่วประเทศไทย อ้นเล็กพบอยู่ทางภาคเหนือ และภาคตะวันตก แต่ที่ป่าห้วยขาแข้ง มีอ้นอยู่ ๒ ชนิดคือ อ้นเล็กและอ้นใหญ่

คุณธีรภัทร ประยูรสิทธิ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องของตัวอ้น ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ด้วยการขุดดินเปิดศึกษาดูโครงสร้างรัง และพฤติกรรมทั่วไปของตัวอ้นพบว่า ตัวอ้นจะอยู่ในรังหนึ่ง ๆ เพียงตัวเดียว ยกเว้นช่วงฤดูผสมพันธุ์ และเลี้ยงลูกอ่อนจึงจะพบอ้นในรังหนึ่งมากกว่า ๑ ตัว และในรังพบรูหลบซ่อนที่ขุดลึกลงไปจากทางเดินทั่วไป รูหลบของอ้นเล็กจะเป็นทางเดินไปมาเหมือนสาขาของลำห้วย ส่วนทางเดินของอ้นใหญ่แบบง่าย ๆ มีทางเดินเพียงหนึ่งหรือสองสายเท่านั้น อ้นเล็กเลือกกินพืชและอาหารได้มากประเภทมากชนิดกว่าอ้นใหญ่ซึ่งกินอาหารบางชนิดเท่านั้น ดังนั้นอ้นเล็กจึงอาศัยอยู่ได้ในป่าหลายประเภทมากกว่าอ้นใหญ่ซึ่งชอบอยู่ป่าไผ่

การต่อสู้ป้องกันตัวของอ้นทั้ง ๒ ชนิดคล้ายกัน กล่าวคือเมื่อจวนตัวจะหันหน้ากลับมาหาศัตรูส่งเสียงขู่พร้อมเชิดหน้าอ้าปากโชว์ฟันซี่โตและคมกริบ ขบกรามและขบฟันคู่หน้าให้เกิดเสียงดังเป็นการขู่ศัตรู ขณะเดียวกันก็ถอยหลังอย่างช้า ๆ แล้วหันหลังกลับ

วิ่งหนีลงรูไป

การขุดรูหรืออุโมงค์ของตัวอ้นนั้น อ้นจะใช้ปาก ฟัน และขาคู่หน้า ขุดดิน แล้วใช้ขาคู่หลังดันดินไปข้างหลังจนได้สักพักหนึ่ง อ้นจะม้วนตัวกลับมาดันดินออกมากองสุมบนผิวดิน ทำให้มองเห็นมูนดินโผล่ขึ้นมาเป็นหย่อม ๆ อ้นจะขุดรูอย่างช้า ๆ และตบแต่งรังอยู่ตลอดเวลา เพื่อทำให้อุโมงค์หรือรังใต้ดินแข็งแรงทนทาน นี่แหละคือที่มาของฉายาว่า "**วิศวกร สถาปนิกนักขุดเจาะอุโมงค์ธรรมชาติ**"

นอกจากนี้ความสามารถของตัวอ้นมีประโยชน์อย่างมากต่อระบบนิเวศน์ในธรรมชาติ เพราะการขุดรูสร้างรังของตัวอ้นมีผลต่อดินและพืชที่อยู่รอบบริเวณนั้น เมื่ออ้นพลิกดินกลับขึ้นมา ดินที่ถูกขุดขึ้นมาจะขาดสารอาหาร และจุลินทรีย์ ดินพวกนี้เมื่อกลับมาอยู่บนดินจะได้รับอินทรีย์วัตถุเพิ่มร่วมกับขบวนการย่อยสลายของจุลินทรีย์ ดินนั้นก็จะกลับเป็นประโยชน์ต่อพืชอีก และยังเป็นการระบายอากาศและน้ำใต้ดินอีกด้วย ทั้งยังส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศน์ของสัตว์อื่น ๆ เช่น แมลงและสัตว์เลื้อยคลานด้วย นับว่าอ้นมีประโยชน์ ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมาก

ตัวอ้นเล็กจะมีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาลเข้ม ส่วนอ้นใหญ่มีขนสีน้ำตาลอ่อน อ้นจึงมีความน่ารักอยู่มาก ถึงแม้ว่าอ้นจะเป็นสัตว์ป่า แต่ความน่ารักของอ้น ชื่อของอ้น จึงมาเป็นชื่อเล่นของมนุษย์และเป็นที่นิยมด้วย

คืนเดือนหงาย

ถวัลย์ มาศจรัส

คืนนั้นเป็นคืนเดือนหงาย เด็ก ๆ ในหมู่บ้านรู้สึกสำราญบานใจ กับแสงจันทร์นุ่มนวลนี้นัก หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านอยู่ในความสลัวรางอ่อนโยน ของแสงจันทร์หวานละมุนนุ่มตา

จ๊อด เปีย แก้ว แก่น และจุก ข่มตาเท่าไรก็นอนไม่หลับ เด็ก ๆ จึงต่างคนต่างออกจากบ้านมาที่ลานว่างกลางหมู่บ้านอันเป็นแหล่งพบปะพูดคุยของคนในหมู่บ้านยามว่างจากงานหรือยามค่ำคืนเดือนหงาย

"ข้าว่าเล่นซ่อนหากันดีกว่าว่ะ" จ๊อดเสนอเกมสนุกต่อเพื่อน ๆ

"เออดี" แก้วสนับสนุน *"เดือนหงายแบบนี้ไม่ค่อยน่ากลัวเหมือนคืนเดือนมืด"*

ทุกคนเห็นชอบจึงยืนล้อมเป็นวงกลมเตรียมเลือกคนที่จะเป็นผู้ปิดตาคนแรก

"เอางี้ดีกว่า" จ๊อดว่า *"ใครตัวเล็กที่สุดคนนั้นเป็นก่อนโว้ย"* จุกสะดุ้งโหยง

"ฮั่นแน่ เจ้าจ๊อดเอ็งจะเล่นพิเรนแล้วไหมล่ะ เห็นข้าตัวเล็กกว่าเอาเปรียบทั้งปีเชียวนะ ข้าไม่ยอมหรอกโว้ย"

"แล้วจะเอาไงดีล่ะ?" แก้วขอความเห็น

"โออา...เหล่าตาแป๊ะ" เปียตัดบท

เด็ก ๆ ยื่นมือไปข้างหน้า จ๊อดร้องนำขึ้นว่า

"โออา...เหล่าตาแป๊ะ...คว่ำเป็น..." เด็ก ๆ ต่างหงายมือกันเป็นแถว เพราะใครขืนคว่ำมือก็ต้องเป็นคนปิดตาก่อนเพื่อน

"...หงายเป็น..." จ๊อดร้องต่อ คราวนี้มีคนหลงกลหงายมือถึงสามคน คือ จุก แก้ว และเปีย คนที่คว่ำมือไว้อย่างเก่าก็ออกไปยืนสบายใจ

จ๊อดรับอาสาร้อง โอ...อา...เหล่าตาแป๊ะให้สามคนนั่นอีก

"ใครไม่เปลี่ยน...เป็น" คราวนี้ถ้าใครยังไม่รีบคว่ำมือแล้วก็ต้องเป็นคนปิดตา แต่ทั้งจุก แก้ว และเปียต่างก็เปลี่ยนมือโดยไวจ๊อดจึงต้องอาศัยกลเม็ดพลิกแพลงร้องบทเพลงเร็ว ๆ ว่า

"...ใครเปลี่ยน...เป็น...ใครไม่เปลี่ยน...เป็น...ใครไม่เปลี่ยน

...เป็น" คราวนี้จุกกับแก้วเผลอไม่ยอมเปลี่ยนมือเพราะคาดว่าจ๊อดจะต้องร้องคำสุดท้ายว่าใครเปลี่ยนเป็น แต่ผิดคาดจ๊อดหลอกเสียป่นปี้หมด ส่วนเปียนั้นไหวดีรีบเปลี่ยนมือจึงรอดตัวไปอีกคน

"เอาละ เหลือเอ็งสองคนเป้ายิงฉุบกันดีกว่า ไวดี" จ๊อดว่า

"ตกลง" จุกกับแก้วตอบพร้อมกัน

"ยินยียินเยาปั๊กกะเป้ายิงฉุบ"

สิ้นคำว่าฉุบ ทั้งจุกและแก้วสลัดมือออกมาข้างหน้า จุกกำหมัดชูเด่ออกมา ส่วนแก้วแบมือหราหัวเราะลั่น

"ฮ่า...ฮ่า...กระดาษห่อค้อน แก้วชนะ เจ้าจุกเป็นโว้ย"

"ข้าบอกให้เอ็งเป็นแต่ทีแรกก็ไม่เชื่อ เสียเวลาเปล่า ๆ" จ๊อดพูดหัวเราะ ๆ

"อย่างนี้ยุติธรรมแล้ว" จุกตอบเสียงอ่อย ๆ *"แต่โชคข้าร้ายไปหน่อยเท่านั้นเอง"*

"เอ้า พวกเอ็งไปแอบกันเสียทีไป๊" จุกหันหลังให้เพื่อนยกมือขึ้นสองมือปิดตา ลงมือนับดัง ๆ *"๑...๒...๓...๔...๕..."* พวกเด็ก ๆ รีบหาที่ซ่อนกันชุลมุน

พอนับถึงร้อยจุกก็ตะโกนขึ้น

"วู้...เอายัง"

"เติ๊ด" จ๊อดพยายามบีบเสียงให้เล็ก ๆ สั้น ๆ กลัวจุกจะจับทิศทางของเสียงได้

จุกออกค้นหาเพื่อนไปตามเงาไม้ต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง

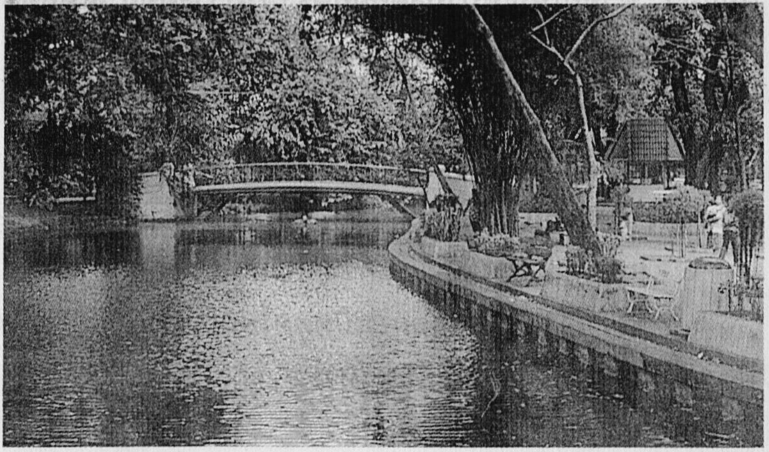

วนไปมาหลายเที่ยวก็ยังค้นหาไม่เจอ เขาวกไปทางซ้ายมือตรงพุ่มไม้ใหญ่ เห็นมันไหว ๆ จึงนั่งลงกับพื้นดินเพื่อมองให้ถนัด จุกจ้องมองสักพักเห็นจ๊อดยงโย่ยงหยกทำกระดุ๊บกระดุ๊บ พอจ๊อดโผล่หน้าเหลียวซ้ายแลขวาจุกก็เลยหัวเราะก๊าก

"แอ๊ดสะไพจ๊อด" จ๊อดทำหน้าแหย ๆ ที่ถูกแอ๊ดสะไพก่อนเพื่อน นี่ถ้าจุกค้นหาพวกที่เหลือได้จนครบโดยไม่โดน "ป๊อก" เสียก่อนจ๊อดก็ต้องเป็นคนค้นหารายต่อไป

จุกออกค้นหาพวกที่เหลือโดยมีจ๊อดเดินตามตูดต้อย ๆ คอยหลอกให้จุกเขว อีกอย่างหนึ่งก็เพื่อส่งเสียงให้พรรคพวกที่ซ่อนอยู่รู้ตัวว่าจุกกำลังมาแล้ว ซ่อนให้ดี

ถึงจ๊อดจะพยายามสักเท่าไรก็ไม่เป็นผล จุกแอ๊ดสะไพได้เกือบครบเหลือก็แต่เจ้าเปียเพียงคนเดียวเท่านั้นที่หาเท่าไร ๆ ก็ไม่เจอ

ดึกแล้ว พวกผู้ใหญ่ที่มานั่งคุยอยู่ตรงลานว่างค่อย ๆ ทยอยกลับบ้าน คราวละคนสองคน จะเหลือก็แต่หนุ่มสาวสี่ห้าคู่นั่งคุยกันอยู่เบา ๆ

"เปีย...เปียโว้ย...อยู่ไหนวะออกมาเหอะดึกแล้ว" จุกตะโกนเรียกเพื่อนรัก

เงียบ ไม่มีเสียงตอบและความเคลื่อนไหวใด ๆ

"ข้าว่าเจ้าเปียเล่นวิตถารเปิดตูดไปนอนหัวเราะท้องคัดท้องแข็งที่หลอกพวกเราได้แล้วละมังวะ" จุกเปรยกับเพื่อนเพราะเปียชอบทำอะไรแผลง ๆ เสมอ

"เอ็งมีหน้าที่ค้นหา ก็หาไปเหอะน่า" จ๊อดยังนึกสนุก

"หรือไงพวกเรา?" เขาหันไปถามแก้วกับแก่นทั้งสองเห็นด้วยกับจ๊อด

นานเข้าทุกคนชักเอะใจ เปียไม่น่าจะซ่อนตัวมิดชิดขนาดนี้ ถึงอย่างไรก็เล่นกันแค่สนุก ๆ

"เฮ้ย...มันยังไง ๆ อยู่นา" คราวนี้แก่นชักไม่แน่ใจ *"พวกเราไปดูเจ้าเปียที่บ้านกันดีกว่า"*

ขณะที่เด็ก ๆ ยกโขยงกันมาทางท้ายหมู่บ้านก็เห็นพวกผู้ใหญ่เอะอะถือตะเกียงรั้วอยู่รอบ ๆ กอ กอไผ่

"โอ๊ย...กลัวแล้ว ลูกช้างกลัวแล้วอย่ามาหลอกลูกช้างเลยไปที่ชอบ ๆ เถอะ"

"เฮ้ย นั่นมันเสียงเจ้าเปียนี่หว่า" เด็ก ๆ ทำหน้าเลิ่กลั่ก

จ๊อด แก้ว แก่น และจุกวิ่งเข้าไปดูใกล้ ๆ แล้วทำหน้าหวาดเสียว เปียเข้าไปนอนได้อย่างไรกลางกอไผ่ เสื้อผ้าของเขาขาดวิ่น ท่าทางหวาดผวา

พวกผู้ใหญ่ใช้มีดถางเรียวหนามเข้าไปอุ้มเปียออกมาอย่างทุลักทุเล เปียตะโกนโหวกเหวกว่า *"กลัวแล้ว ! กลัวแล้ว !"* เหมือนกับมองเห็นอะไรที่สุดแสนจะน่ากลัว

"โบราณเขาห้ามเล่นซ่อนหากลางคืนมันก็ไม่เชื่อกัน ไอ้เด็ก ๆ สมัยใหม่นี่มันรั้นเสียจริงเห็นไหมล่ะ ผีเกือบจะเอาตัวไปแล้ว" คนเฒ่าคนแก่โจษขานกันอึงคะนึงทำให้เด็ก ๆ หัวหดกับคำว่าผีไปตามกัน

หลายวันต่อมา แก้ว แก่น จุก จ๊อด เดินหน้าละห้อยไปเยี่ยมเปียที่บ้าน เด็ก ๆ กลั้นหัวเราะแทบแย่ที่เห็นผมเปียร่วงเกือบหมดหัวมีเหลือโด่เด่กะหร็อมกะแหร็มพอเป็นกระสายยา

เปียนอนตาลึกโบ๋ ซี่โครงขึ้นเหมือนวัวผอมเดือนเมษา ข้อมือมีด้ายสีขาวผูกเรียกขวัญขึ้นมาตามแขนเกือบชนข้อศอก

เปียเล่าให้จ๊อดกับเพื่อน ๆ ฟังว่าตอนที่เขาเข้าไปแอบหลังพุ่มไม้นั่น เขาเจอผีตัวหนึ่งมันนุ่งขาวห่มขาวยาวรุ่มร่าม เปียวิ่งไม่คิดชีวิต ขณะวิ่งก็เหลียวหน้าเหลียวหลังและก็ไม่รู้เหมือนกันว่าผ่าเข้าไปกลางกอไผ่ได้อย่างไร

"ข้าไม่เล่นซ่อนหากับพวกแกอีกแล้ว" เปียพูดด้วยเสียงแผ่วโหย

"พ่อข้าว่าผีมันชอบจับตัวเด็ก ๆ ดื้อรั้นตอนกลางคืนน่ะ"

เด็ก ๆ เสียวสันหลังวูบ ใบหน้าถอดสี คำว่าผี มันอยู่เหนือจิตใจพวกเขามาตั้งแต่จำความได้แล้ว

ไม่มีใครรู้หรอกว่า ผีที่เปียพบนั้นแท้จริงแล้วเป็นไอ้หนุ่มคะนองที่แต่งไปหลอกหนุ่มสาวที่นั่งอี๋อ๋อตรงลานว่างนั่นต่างหาก

ช่างเป็นคืนเดือนหงายที่แสนจะเลวร้ายเหลือเกินสำหรับเปีย

ความหวังของปู่

สรรพพร แตงสกุล

“เอ๊ะ นี่ก็เข้ากลางเดือนกันยาแล้วทำไมไม่เห็นต้นกล้าในนาเลยคะพ่อ” เสียงแม่ดังขึ้นในขณะที่เรากำลังอยู่บนรถโดยสารปรับอากาศสายกรุงเทพฯ-บ้านหมี่ วันนี้เราจะไปเยี่ยมคุณปู่ คุณย่ากันครับ

“สงสัยคงจะไม่มีน้ำ เพราะฝนไม่ตกและเพิ่งจะเริ่มตกเมื่อต้นเดือนนี้เอง ก็เลยไม่มีต้นกล้าให้เราเห็นเหมือนเคย”

จริงอย่างที่พ่อกับแม่พูด ผมจำได้ว่าเมื่อปีที่แล้วเห็นต้นกล้าในนาเขียวชอุ่มตลอดทาง ตั้งแต่รังสิต อยุธยา สระบุรี ลพบุรี จนกระทั่งถึงปลายทางคือ อำเภอบ้านหมี่ แต่ปีนี้ผมเห็นชาวนาเพิ่งเริ่มไถนาเท่านั้นเอง

เห็นผืนนาว่างเปล่า ผมก็อดจะเป็นห่วงปู่ไม่ได้ ไม่รู้ว่าปีนี้ปู่จะมีน้ำพอทำนาหรือเปล่าหนอ

* * *

ภาพของปู่ในเสื้อผ้าสีดำขมุกขมอมด้วยดินโคลนจากท้องนา และใบหน้าเหี่ยวย่นที่มีเหงื่อเกาะพราว แต่เปื้อนยิ้มด้วยความสุขอย่างที่ผมเคยคุ้นไม่รู้หายไปไหน

วันนี้ปู่ดูเหน็ดเหนื่อยและเคร่งขรึมจนผมใจหาย

ผมตรงเข้าไปสวัสดีและกอดปู่ด้วยความคิดถึง ไม่นึกรังเกียจดินโคลนที่เปรอะเปื้อนตัวปู่เลยสักนิด

"ปู่ครับ โจ้งมาช่วยปู่ทำนา" ผมบอกขณะที่ปู่ถอดหมวกใบเก่าคร่ำคร่าออกแล้วสวมให้ผมกันแดด สายตาของปู่มองดูผมด้วยความรักใคร่

"โจ้งเอ้ย ปีนี้ปู่ท่าจะแย่อีกแล้วว่ะ ไปนั่งใต้ร่มไม้กันดีกว่าเดี๋ยวจะไม่สบาย" ปู่พูดขณะที่จูงมือผมค่อย ๆ เดินลัดเลาะไปตามคันนาหาร่มไม้บังแดด

❋ ❋ ❋

"ปีนี้น้ำไม่ดีเลยนะพ่อ ปีที่แล้วก็เพลี้ยจั๊กจั่นลง ผมว่าพ่อเลิกทำแล้วให้เขาเช่าดีกว่า น้ำจะแล้ง นาจะล่ม หรือเพลี้ยจะลงเราก็ไม่เดือดร้อน ถึงเวลาเขาก็เอาค่าเช่านามาให้"

ผมได้ยินพ่อพูดกับปู่อย่างนี้มาหลายครั้งแล้ว วันนี้ก็เหมือนกัน

พ่ออยากให้ปู่เลิกทำนา เพราะปู่อายุมากแล้วฐานะทางบ้านก็อยู่ในขั้นดี ปู่มีทั้งรถเก๋งและรถกระบะตั้ง ๓ คัน แต่ปู่ก็ยังชอบที่จะขี่มอเตอร์ไซค์ ใส่เสื้อชุดชาวนา แล้วก็ชอบทำนาเป็นชีวิตจิตใจ

"ชีวิตของข้าเกิดมากับท้องนา แล้วที่เอ็งได้เรียนหนังสือถึงเมืองนอกเมืองนาก็เพราะข้าทำนา แล้วข้าก็จะทำนาจนกว่าจะทำไม่ไหว" ปู่พูดพร้อมกับทอดสายตามองไปยังท้องนาที่กำลังไถเพื่อรอการปักดำอย่างผูกพันและหวงแหน

ถึงอย่างนั้นพ่อก็ยังไม่หมดความพยายาม *"พวกผมอยากให้พ่อได้พักผ่อนอยู่กับบ้านสบาย ๆ ไม่ต้องหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดินเพราะพ่อสู้มามากแล้วเราก็มีกินมีใช้เหลือเฟือ แล้วเดี๋ยวนี้ดินฟ้าอากาศ น้ำท่ามันก็ไม่เหมือนแต่ก่อน ดูซินี่ก็เข้ากันยาแล้วฝนเพิ่งจะลง เมื่อก่อนเป็นอย่างนี้ที่ไหนล่ะพ่อ"*

"เอ็งจะไปโทษใคร ไอ้ดินฟ้าอากาศที่มันเกิดอาเพทอย่างนี้ก็เพราะพวกเรานั่นแหละทำ ข้ายังจำได้แต่ก่อนฝนฟ้าก็ตกตามฤดูของมัน พวกเพลี้ยพวกแมลงก็ไม่มากอย่างนี้ บ้านเราอุดมสมบูรณ์ในน้ำมีปลาในนามีข้าว" ปู่พูดในขณะที่สายตาก็ยังไม่ละจากผืนแผ่นดินกว้างใหญ่ข้างหน้า

ผมนั่งฟังอยู่นานอดรนทนไม่ไหวจึงถามปู่ขึ้นว่า *"แล้วข้าวในนาปลาในน้ำ มันหายไปไหนหมดละครับ"*

ปู่ยื่นมือหยาบหนาเพราะงานหนักมาอุ้มผมไว้บนตักพร้อมกับบอกว่า *"ที่มันเป็นอย่างนี้ก็เพราะคนเห็นแก่ตัวพากันตัดไม้ทำลายป่า เมื่อไม่มีป่าไม้ความชุ่มชื้นก็หมดไป ฝนก็เลยไม่ตก ความแห้งแล้งก็ตามมาอย่างที่โจ้งเห็น เมื่อไม่มีน้ำก็ไม่มีปลาแล้วก็ไม่มีข้าว"*

"แต่ทำไมบางทีก็น้ำท่วมซะมากมายละครับ" ผมถามต่อ

"ก็เพราะเราตัดไม้ทำลายป่ากันจนกลายเป็นภูเขาหัวโล้น พอฝนตกลงมาไม่มีป่าไม้คลุมดินหรือช่วยกันน้ำไว้ น้ำฝนก็เลยไหลทะลักมาจนท่วมบ้านเมือง ไร่นา ถ้ายังเห็นแก่ตัวกันต่อไปอีกหน่อยเมืองไทยคงจะกลายเป็นทะเลทราย ปลูกอะไรก็ไม่ขึ้นอีกหน่อยมีหวังอดตาย" ปู่พูดติดตลก

"แล้วโจ้งจะทำยังไงดีละครับ ทำยังไงถึงจะให้ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ฝนตกตามฤดูเหมือนเดิม" ผมถามด้วยความกังวล

ปู่ยิ้มพร้อมกับกอดผมไว้กับอกแล้วบอกว่า *"ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก ๆ อย่างโจ้ง คนหนุ่มสาวอย่างพ่อแม่ หรือคนแก่อย่างปู่กับย่า เราต้องช่วยกันวันข้างหน้าลูกหลานของเราจะได้ไม่ลำบาก"*

"เราจะเริ่มต้นยังไงดีครับ เด็ก ๆ อย่างโจ้งจะช่วยอะไรได้บ้าง" ผมถามปู่ด้วยความกระตือรือร้น ในขณะที่ปู่มองดูผมด้วยความชื่นชม เราสองคนปู่หลานจูงมือกันเดินออกจากเพิงพักกลางนา เสียงปู่พูดกับผมว่า

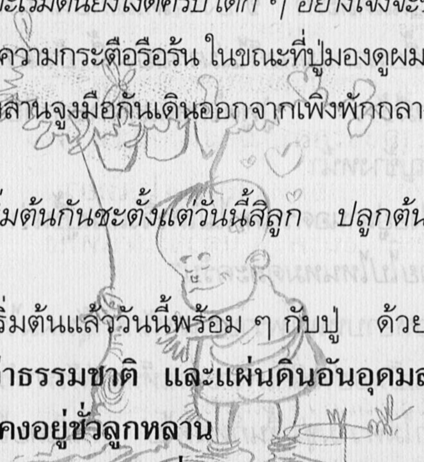

"ก็เริ่มต้นกันซะตั้งแต่วันนี้สิลูก ปลูกต้นไม้กันคนละต้นก่อนดีมั้ยล่ะ"

ผมเริ่มต้นแล้ววันนี้พร้อม ๆ กับปู่ ด้วยความหวังอย่างเต็มเปี่ยม **ว่าธรรมชาติ และแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์จะกลับคืนมา และคงอยู่ชั่วลูกหลาน**

เพื่อน ๆ ละครับเริ่มต้นแล้วหรือยัง

* * *

เที่ยวเสริมสมอง

เรื่อง : วิภา ตัณฑุลพงษ์

ภาพ : สุธรรม กังวาลไกร

ขณะเขียนนี้ ผมอยู่บนเครื่องบินของสายการบินไทย หรืออีกชื่อหนึ่งที่แสนจะเพราะพริ้งว่า "เอื้องหลวง" ผมกำลังจะกลับเมืองไทยครับ ผมไม่ใช่นักเรียนนอกแต่เป็นเด็กบ้านนอกที่โชคดีได้ไปเที่ยวเมืองนอก ผมไปเที่ยวแบบเสริมสมองนะครับ แล้วจะเล่าให้ฟัง

"สวัสดีค่ะท่านผู้โดยสารทุกท่าน สายการบินไทยได้นำท่านมาถึงประเทศฝรั่งเศสแล้ว ขณะนี้เราบินอยู่เหนือสนามบิน ชาร์ลเดอร์โกล อีก ๑๐ นาที เครื่องจะเทียบสนามบิน ขอให้ท่านตรวจ ...." เสียงประกาศของพนักงาน

เครื่องบิน ทำให้โหน่งตื่นและชะโงกหน้ามองผ่านกระจกหน้าต่างเครื่องบิน เห็นตึกสูง ๆ ที่มีรูปร่าง แปลกตา ถนนหลายสายสร้างยกระดับ พาดผ่านกันไปมาอยู่ข้างล่าง ใจมันสั่น เพราะนี่เป็นครั้งแรกที่โหน่งเดินทางคนเดียว *"ป้านาจะคอยรับลูกอยู่ที่สนามบินไม่ต้องกลัว แม่ติดต่อป้าเรียบร้อยแล้ว และพนักงานของการบินไทยจะคอยช่วยลูกในการตรวจเอกสาร รับกระเป๋าและการติดต่อทุกอย่างจ๊ะ"* เสียงใส ๆ ของคุณแม่ยังก้องอยู่ในหู ทำให้โหน่งมีความมั่นใจขึ้น *"เอาละ! ลูกผู้ชายก้าวแล้วถอยไม่ได้"*

โหน่งบอกกับตัวเอง พี่พนักงานคนสวยพาโหน่งไปทางไหนให้ทำอะไร โหน่งรีบทำและเดินตามติดเหมือนลูกไก่เดินตามแม่จนเสร็จเรียบร้อยในกระบวนการของการตรวจเอกสารรับกระเป๋าที่สนามบิน

"ทางนี้ลูก ป้าอยู่ทางนี้" เสียงป้านา ลอยมาจากผู้คนที่ยืนออออยู่นอกประตูผู้โดยสารขาออกของสนามบิน โหน่งรีบเข็นรถและลากกระเป๋าไปหาด้วยความดีใจ ป้านาพาโหน่งนั่งรถแท็กซี่เดินทางไปที่พักซึ่งอยู่กลางกรุงปารีส อากาศขณะนั้นเย็นสบาย รถตามท้องถนน มีไม่มากเหมือนกรุงเทพฯ โหน่งเกิดความสงสัยจึงถามป้านา ป้านาตอบว่า *"การเดินทางที่นี่ รถไม่ติดเพราะมีรถไฟใต้ดิน ซึ่งเป็นบริการที่รวดเร็วคนนิยมใช้รถไฟใต้ดิน และรถประจำทางมากกว่าการซื้อรถมาขับเองจ๊ะ"* คืนนั้นโหน่งนอนหลับและฝันอย่างมีความสุขว่าพรุ่งนี้จะได้เที่ยวสวนสนุก และไปซื้อหุ่นยนต์

ของเล่นมากมาย

วันรุ่งขึ้นป้านา บอกว่าจะพาไป *"มิวเซียม"* โหน่งมองป้าอย่างงง ๆ แล้วถามว่า *"มิวเซียมคืออะไร"* ป้านาหัวเราะแล้วพูดว่า *"ขอโทษนะ ป้าเผลอพูดภาษาอังกฤษ มิวเซียม (Museum) แปลว่าพิพิธภัณฑ์จ้ะ"* *"ไปพิพิธภัณฑ์"* โหน่งพูดเสียงดังด้วยความแปลกใจ หลังจากนั้นเราทั้งคู่ก็มายืนเข้าแถวรอซื้อบัตรเข้าชมพิพิธ-ภัณฑ์ เมื่อได้บัตรทุกคนต้องเดินไปตามทางที่ลูกศรชี้ โดยมีพนักงานของพิพิธภัณฑ์ยืนเป็นระยะ ๆ ที่หน้าประตูก่อนเข้าตัวอาคารพิพิธภัณฑ์ มีฝรั่งผู้ชายตัวโต มายืนนับจำนวนคนแล้วก็พูดเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งโหน่งไม่เข้าใจ ป้านาบอกว่าเขาให้คนเข้าชมเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ ๑๕-๒๐ คน โดยมีคนนำชม ๑ คนต่อกลุ่ม คนนำชมพิพิธภัณฑ์แนะนำตัวเอง และชวนคุยด้วยท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใส เขาพาคณะผู้ชมไปตามห้องต่าง ๆ พร้อมอธิบายประวัติความเป็นมา และความสำคัญของของในห้องนั้น ๆ ด้วยน้ำเสียงและลีลาน่าฟัง โหน่งเริ่มสนุกกับการเที่ยวครั้งนี้แล้ว ทั้งนี้มีป้านาผู้แสนดีคอยแปลคำพูดของเจ้าหน้าที่คนนั้นเป็นภาษาไทยให้โหน่งรู้ ในตอนแรกโหน่งไม่อยากมา *"มิวเซียม"* ของป้านา พอมาแล้วกลับรู้สึกตื่นตา ตื่นใจ ยิ่งเมื่อได้เห็นสถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ที่เก็บไว้ในนั้น เช่น เครื่องแต่งกายโบราณ อาวุธ เครื่องใช้ ภาพวาดสมบัติล้ำค่า ความสวยงามของพระราชวังทำให้โหน่งเหมือนย้อนรอยอดีต ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม

ของประเทศฝรั่งเศสอย่างสนุกสนาน และเพลิดเพลินจนเย็นโดยไม่รู้ตัว เมื่อกลับที่พักโหน่งรีบจดบันทึกการเที่ยวครั้งนี้ เพราะมีความประทับใจมาก ที่บ้านป้านามีหนังสือพจนานุกรมภาษาไทย โหน่งจึงเปิดหาความหมายของคำ ***"พิพิธภัณฑ์"*** ได้ความว่า คือ *สถานที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่มีความสำคัญด้านวัฒนธรรม หรือด้านวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้* ทำให้โหน่งคิดถึงตอนไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งของไทยกับคุณพ่อและคุณแม่ ในครั้งนั้นคุณแม่เป็นคนอธิบายประวัติของหุ่นให้โหน่งฟัง การชมครั้งนั้นโหน่งไม่ค่อยจะเข้าใจ ยังคิดเลยว่าน่าจะมีคนที่รู้เรื่องอธิบายให้ฟังอย่างที่เมืองนอกเขามีคนนำชมและอธิบายอย่างละเอียดและสนุกสนาน โหน่งคิดจนหลับไป

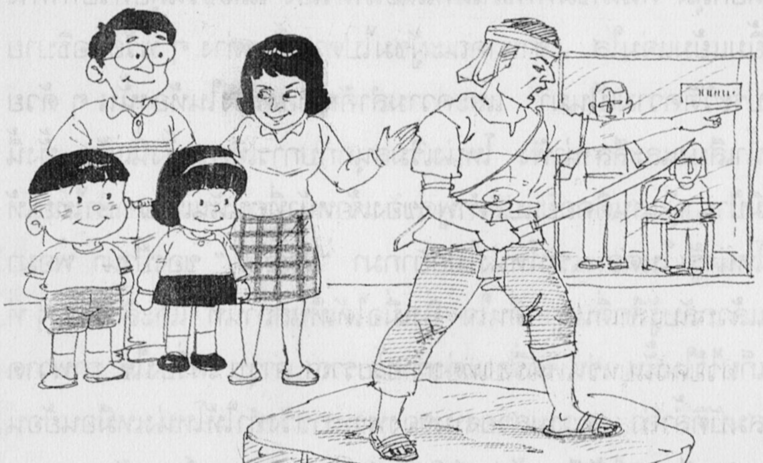

ตลอดระยะเวลาที่โหน่งไปเที่ยวกับป้านา ป้านาจะพาไป ชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ พระราชวัง ปราสาท อนุสาวรีย์ สวนสาธารณะ ซึ่งแตกต่างกับการเที่ยวของโหน่งหรือของเพื่อน เด็ก ๆ ที่เมืองไทย

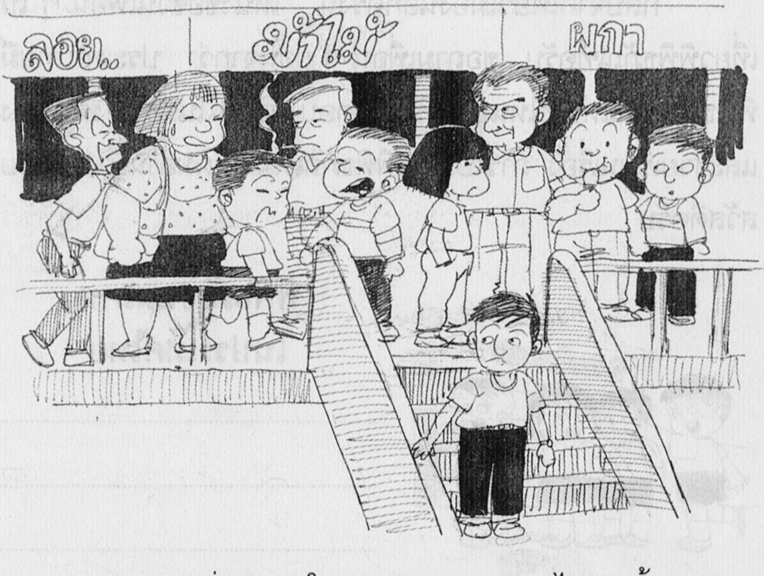

พวกเราเมื่อมีเวลาในวันหยุด เรานิยมไปเดินซื้อของตาม ห้างสรรพสินค้า ซึ่งแออัดไปด้วยคนจำนวนมาก เสียงโฆษณาซึ่ง ดังจนแสบแก้วหู อากาศเป็นพิษเพราะสถานที่คับแคบและเต็มไป ด้วยควันบุหรี่ โหน่งไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าทีไร ต้องมีอาการปวดหัว หายใจไม่สะดวกและแสบตา ต่อไปนี้โหน่งจะเปลี่ยนการเที่ยวใน วันหยุดจากเดิม เป็นการเที่ยวในวันหยุดแบบเสริมสมอง โหน่ง

อ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ ทราบว่าจะมีการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์สำหรับเด็กในไทย โหน่งดีใจมากที่ผู้ใหญ่จะสร้างสถานที่ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ให้เด็กเกิดความเข้าใจและใฝ่รักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมอย่างแท้จริง ให้แก่เด็ก ๆ

กลับจากเที่ยวเมืองนอกครั้งนี้ โหน่งขอชวนเพื่อน ๆ ไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์ครับ ขอถามเพื่อน ๆ ก่อนจากว่า ประเทศไทยมีพิพิธภัณฑ์กี่แห่ง ที่ไหนบ้างครับ ถ้าตอบได้เขียนในช่องว่างด้านล่าง และช่วยเขียนเรื่อง การไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์มาให้ผมอ่านบ้างนะครับ สวัสดีครับ

พิพิธภัณฑสถานในประเทศไทย

....

....

....

....

....

....

....

....

เรื่อง ฉันไปเที่ยว..

....

....

....

....

....

....

....

ช้างกตัญญู

เรื่อง จันทร์กาบ ทานะมัย
ภาพ ทยาน ปรารัตน์

ยังมีพรานป่า หน้าตาคมขำ
ร่างใหญ่สูงดำ สมเป็นพรานพาล
วันวันท่องไป ในป่าหาสมัน
เป็นนิจตลอดกาล ล่วงเข้าวัยชรา
แกมีหลานชาย เลี้ยงไว้นานมา
อายุสิบห้า หาได้ร่ำเรียน
เพราะอยู่ในป่า จนปัญญาอ่านเขียน
หาครูสอนเรียน สักคนไม่มี
แม้แต่ตัวแก แก่เฒ่าปานนี้
โง่เง่าสิ้นดี หามีวิชา
คิดคิดตรองดู ตัวกูเฒ่าชรา
อีกในไม่ช้า ก็ต้องตายไป

ให้ห่วงแต่หลาน ไม่นานโตใหญ่
จะมีอาชีพใด ที่จะเลี้ยงตน
ลงนั่งกอดเข่า ให้เศร้ากมล
เห็นภาพความจน เกิดแก่หลานชาย
เหลียวซ้ายแลขวา ให้ว้าวุ่นใจ
ดวงตาเพ่งไป เบื้องหน้าเหม่อลอย
เห็นป่าเขาเขียว ใจเหี่ยวเงื่องหงอย
มองกระท่อมน้อย แกร้องออกมา
เฮ้ย เฮ้ย นึกได้ ก็ไอ้...อย่างข้า
อาชีพพรานป่า ล่าเนื้อล่าควาย
ได้มากตากแห้ง บ้างแบ่งไปขาย
บ้างแลกของใช้ แลกข้าวแลกปลา

บางส่วนแจกเพื่อน ถ้ำเถื่อนในป่า
ตามปรารถนา สุขใจเหลือหลาย
ยิ่งคิดยิ่งสนุก ความทุกข์หมดไป
นึกถึงหลานชาย ต่อไปเติบโต
หน้าตาคล้ายพ่อ รูปหล่ออักโข
สมวัยใช่โอ่ แข็งแรงกว่าใคร
เช้าจะเข้าป่า เย็นมาจากไศล
บ่าแบกเนื้อทราย เก้งกวางก็มี
พรานแกหัวเราะ เหมาะละครานี้
ถึงคราวมั่งมี สุขใดจะปาน

ตาหลานเข้าป่า หน้าตาเบิกบาน
ตาเริ่มสอนหลาน ด้วยเรื่องพันธุ์ไม้
ถึงเขาโขดหิน จึงปีนข้ามไป
หาแหล่งน้ำใหญ่ ที่สัตว์ลงกิน
มีสัตว์นานา แร้งกานกขมิ้น
ที่อยู่นอกถิ่น ล้วนมาเป็นฝูง

แมกไม้งอกงาม ขึ้นตามที่สูง
มะค่าพะยูง ล้วนเบียดเสียดกัน
ตาชี้ให้ดู ประดู่ต้นนั้น
ใบหนาครบครัน ควรจะขัดห้าง
เพราะอยู่ใต้ลม ไม้ล้มขวางทาง
ป่าไผ่ด้านหลัง ใช่ทางสัตว์เดิน
ตาอธิบาย ให้ฟังเพินเพิน
ให้ห้างสูงเกิน เมื่อขว้างผ้าขึ้น

หมายตาเอาไว้ จะได้ขัดพื้น
อยู่ตอนกลางคืน เพื่อหลบสัตว์ร้าย
เมื่อขึ้นไปอยู่ สูต้องทำใจ
ยามเห็นสิ่งใด อย่าพูดอย่าจา
อย่าบ้วนน้ำลาย ไม่ปัสสาวะ
แม้แต่ขยะ อย่าทิ้งลงดิน
มันได้กลิ่นคน จะโจนหนีสิ้น
จะไม่ได้ยิน เสียงมันตลอดคืน
นั่งอยู่เช่นนี้ จนสุรีย์ขึ้น
มองไม้เป็นฟืน นั่นแหละจึงลง
บางคืนเลวร้าย ผีพรายผีโป่ง
หลอกหลอนหามโลง เดินผ่านหน้าไป
แปลงเป็นชาวบ้าน เรียกขานวานไหว้
คนบ้านใกล้ใกล้ กำลังจะคลอด

มันจะอ้อนวอน ออดอ้อนตลอด
ลงไปไม่รอด หากคนขวัญอ่อน
คืนไหนเดือนหงาย จัดฝ่ายนอนก่อน
ฝ่ายหนึ่งอดนอน นั่งเฝ้าตลอดไป
บางคืนมืดมาก นอกจากเห็นไฟ
คล้ายคนตามไต้ หลายร้อยล้นหลาม
คือดวงตามัน พากันกินน้ำ
ยกปืนส่องตาม เลือกได้อย่างใจ
เสียงปืนกึกก้อง โหยร้องวุ่นวาย
ให้ยิงซ้ำไป แน่แล้วถูกปืน
รอจนรุ่งเช้า นั่งเฝ้าตลอดคืน
ตัวที่ล้มครืน รีบแล่เนื้อมา

บ่ายบ่ายวันหนึ่ง ซึ่งหลานแลตา
แบกปืนเข้าป่า เดินไปที่หนอง
ทันใดได้ยิน ช้างดิ้นดีดร้อง
อูมอูมกึกก้อง มาจากหนองน้ำ

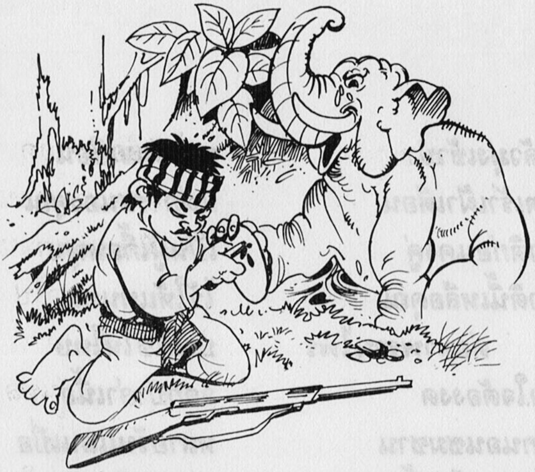

ตาหลานเดินย่อง หามองไปตาม
ต้นเสียงคำราม ด้วยความสนใจ
เห็นช้างจ่าฝูง เชือกหนึ่งสูงใหญ่
คร่ำครวญร้องไห้ น้ำตาไหลริน
เหมือนดั่งหนึ่งว่า ละพยศหมดสิ้น
พยายามดีดดิ้น เพื่อให้พ้นภัย
ชูงวงไปมา สุดจะแก้ไข
เจ็บปวดปางตาย ชีพวายแล้วกู
พรานเฒ่าเข้าใจ แสนให้อดสู
สุดจะทนดู กระไรอยู่ได้
จึงค่อยก้าวลง ตรงสู่ช้างใหญ่
แล้วแลเห็นไม้ ปักกลางฝ่าเท้า
สองมือประคอง จับต้องดึงน้าว
ออกจากฝ่าเท้า เจ็บปวดหายพลัน
ช้างชำเลืองดู ผู้ที่ช่วยมัน
นึกขอบคุณท่าน บ่มิลืมเลือน

แล้วมุ่งเข้าป่า หาได้แชเชือน
จิตเร้าเฝ้าเตือน แต่การสนองคุณ
ชาติก่อนคงคู่ เป็นผู้เกื้อหนุน
ชาตินี้เหลือคุณ ไว้ให้แทนทด
ต่อมาพรานไพร ป่วยไข้ให้โทษ
จำใจต้องงด ออกป่าล่าเนื้อ
แกนอนซมซาน หลายวันแสนเบื่อ
ข้าวปลาไม่เอื้อ อำนวยสักกลืน
ส่วนเจ้าหลานชาย คว้าได้มีดปืน
จำใจสุดฝืน แบกไปในป่า
ตรงไปหนองน้ำ ทำตามพรานตา
แอบดูสัตว์มา หมายใจจะยิง
ทันใดนั้นมี ช้างพังรี่วิ่ง
เข้าใส่เร็วจริง หวังฆ่าให้ตาย
หลานเห็นตลอด คงจอดมารร้าย
รีบปีนต้นไม้ ให้สูงสุดกู่

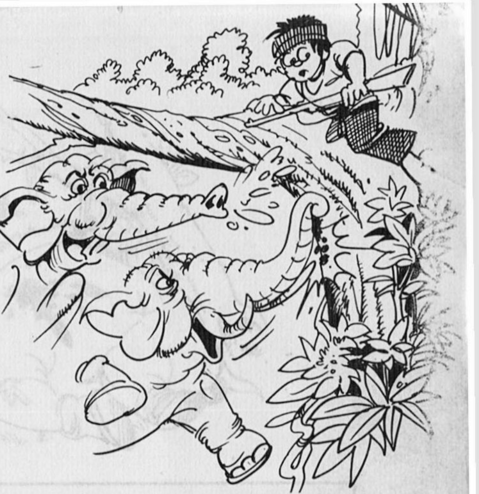

ช้างนั้นแลเห็น เช่นนี้เรียกหมู่
แปรั้แปร้นอู้อู้ ก้องไปทั้งป่า
เหล่าช้างได้ยิน หมดสิ้นวิ่งมา
ช่วยกันเข่นฆ่า ให้ชีวาวาย
บ้างเอางวงรัด ตวัดต้นไม้
โย้มาโย้ไป หมายให้ล้มลง

บ้างไปเอาน้ำ พ่นตามรากโขยง
โยกเอนโยกตรง หวังถอนต้นไม้
ด้วยความมานะ สุดจะทานไหว
ไม้ล้มทันใด ตามแรงช้างพัง
ทันใดนั้นนา หัวหน้าฝูงช้าง
วิ่งมาข้างหลัง รับเอาเด็กไว้
เกิดการยื้อแย่ง แทงกันยกใหญ่
อุ้มเอาเด็กไป สู้พลางหนีพลาง

กระเสือกกระสน ดิ้นรนตามทาง
บาดแผลด้านหลัง เจ็บปวดเหลือหลาย
วิ่งไปข้างหน้า หารอช้าไม่
ถึงบ้านเร็วไว ด้วยความรู้คุณ
ส่งเด็กขึ้นบ้าน ช้างนั้นหมดบุญ
เอาร่างเป็นทุน แทนคุณพรานเอย

อธิบายความหมายของคำ

ขัดห้าง หมายถึงเอาไม้มาทำที่อาศัยบนต้นไม้ เพื่อดักรอยิงสัตว์ที่จะลงมากินน้ำในหนองหรือตามแอ่งน้ำ

ให้ห้างสูงเกินเมื่อขว้างผ้าขึ้น ความหมายว่าก่อนจะทำการขัดห้างนั้นให้ใช้ผ้าขาวม้าขมวดเป็นก้อนกลมให้แน่น แล้วขว้างขึ้นไปในอากาศ เมื่อผ้าถึงที่ใดก็ให้ทำพื้นห้างสูงขึ้นไปกว่านั้นอีก เพื่อป้องกันสัตว์บางชนิด เช่น เสือ กระโดดขึ้นไปทำร้ายเอาได้

ตามไต้ คือจุดไต้

มองไม้เป็นฟืน หมายความว่า เมื่อเราอยู่ในป่าตอนกลางคืนถ้ามองเห็นต้นไม้ มีลักษณะเป็นฟืนใช้หุงต้มได้ถือว่าเป็นวันขึ้นวันใหม่จะไปไหนก็ได้ เพราะสัตว์ร้ายหนีเข้าป่าลึกหมดแล้วจะไม่ได้รับอันตรายจากมัน

รากโขยง หมายถึงรากทั้งหมด

สุรีย์ มาจากคำว่า สุริยะ หมายถึงดวงอาทิตย์หรือดวงตะวัน

ป่ารักน้ำ ฉันใด
อนุรักษ์ไว้ เพื่อลูกหลานเรา
BY FIRST & FERN
FACTORY...
ขยะ
น้ำเสีย
WASTEWATER
สุขา
O_2
ในน้ำ ยังมีปลา
ส่วนในป่า มีฝูงเสือ
บัดนี้ จะไม่เหลือ
ทั้ง ปลา-เสือ ให้หนูดู
ช่วยกัน อนุรักษ์ไว้
ให้ชาวไทย ได้ชื่นชู
ป่า-น้ำ ยังคงอยู่
ให้หนูดู ทั้ง เสือ-ปลา

ป่ารักน้ำ

BY FIRST & FERN

สิงขรนอนพนา
มวลมัจฉา ร่วมนที
ธรรมชาติ ถูกย่ำยี
ปฐพี จะเหลืออะไร

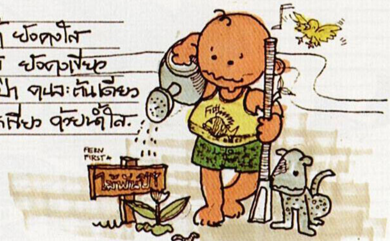

แม่น้ำ ยังคงใส
ป่าไม้ ยังคงเขียว
ปลูกป่า คนละต้นเดียว
ให้สดเขียว สายน้ำใส.

ป่ารักน้ำ มากเกินไป
ซุง-ท่อนไม้ ไหลตามน้ำมา
น้ำรักป่า มากนักหนา
เมื่อฝนมา ท่วมตอมัน...

"สมเด็จฯของเรา"
ในทัศนะเยาวชนคนเด่น

แพรวพรรณ เกิดโภคา
อิสระ เสียงเพราะดี และทีมงานหนังสือวันเด็ก

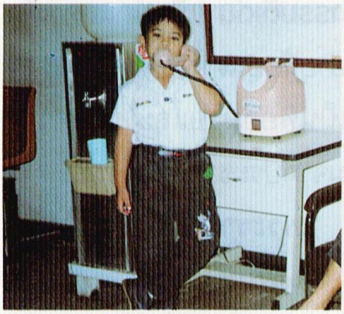

น้องตูมตาม

น้องวิโรจน์

ปี ๒๕๓๕ เป็นปีมิ่งมหามงคลยิ่งของพวกเราชาวไทย เนื่องจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ (๖๐ พรรษา) "สมเด็จฯ" ของเราทรงมีพระเมตตา อาทรห่วงใยราษฎรของพระองค์อย่างยิ่งตลอดระยะเวลายาวนานที่ผ่านมา ทรงตรากตรำพระวรกายบำเพ็ญพระราชกรณียกิจต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือราษฎร โดยมิได้ทรงย่อท้อ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่พสกนิกรยิ่งนัก ในวโรกาสวันเด็กแห่งชาติปี ๒๕๓๕ นี้ เยาวชนซึ่ง

น้องใหม่

น้องแป้ง

น้องกฤษณะ

ได้ประกอบกิจกรรมดีเด่นและเป็นขวัญใจของพวกเรา ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับ "สมเด็จฯ" ของเรา ดังนี้

ด.ช.วศิน มีปรีชา "ตูมตาม" นักเรียนชั้น ป.๑/๒ โรงเรียนอนุบาลทับทอง

กิจกรรมดีเด่น เป็นนักแสดงเด็กที่มีอายุน้อยแต่มีความสามารถสูงจนเป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมจากประชาชนโดยทั่วไป

"พระราชินี คือ แม่ ของเรา ของคนทั้งประเทศ ที่บ้านมีรูป "สมเด็จ" คู่กับในหลวงฯ ไว้หัวนอน ในโอกาสวันเกิดของท่าน ก็ขอให้ท่านมีอายุยืนตลอดไป และในโอกาสวันเด็กนี้ ขอให้เพื่อนๆ เป็นเด็กดี เชื่อฟังพ่อแม่ เรียนเก่ง ๆ ให้สงสารคนอื่น รักสัตว์ และช่วยกันปลูกต้นไม้"

ด.ช.วิโรจน์ เกลี้ยงอักษร

นักเรียนชั้น ป.๖ โรงเรียนไทยรัฐ-วิทยา ๗๗

กิจกรรมดีเด่น เก็บกระเป๋าเอกสารมีเงินและสิ่งของมูลค่าประมาณ ๑๐ ล้านบาทได้ และนำส่งคืนเจ้าของ สมควรยกย่องเป็นตัวอย่างของเยาวชนผู้มีความซื่อสัตย์เป็นอย่างยิ่ง สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตน-ราชสุดา สิริโสภาพรรณวดี ได้โปรดพระราชทานโล่เกียรติยศเป็นรางวัล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นายอานันท์ ปันยารชุน ได้มอบปากกาให้เป็นที่ระลึก รวมทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้การสนับสนุนเป็นเงินทุนการศึกษาอีกจำนวนมาก

"เนื่องในปีที่เป็นมหามงคลใคร่ขอวิงวอนให้เพื่อนๆ เด็กทั่วประเทศ คิดและกระทำแต่

น้องเบ็ญจา

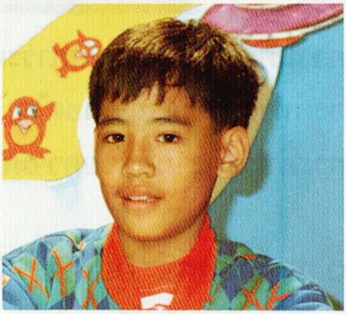

น้องปกป้อง

น้องแพม

ความดีเพื่อเป็นราชสักการะแด่สมเด็จฯ ของเรา ขอให้พระ-องค์ทรงพระเจริญตลอดไป ในโอกาสวันเด็กปีนี้ ขอให้เพื่อนกระทำแต่ความดีด้วยความบริสุทธิ์ใจ"

ด.ญ.อัศรินทร์ อินทนิน (น้องใหม่) นักเรียนชั้น ป.๕/๒ โรงเรียนปานะพันธุ์วิทยา ในพระบรมราชูปถัมภ์

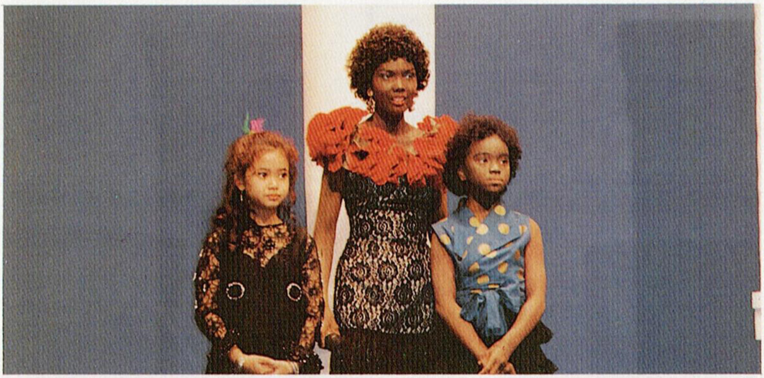

กิจกรรมดีเด่น เป็นนักแสดงเด็กและนางแบบโฆษณาที่มีชื่อเสียง ได้แสดงละครโทรทัศน์เรื่องข้าวนอกนา คุณแม่เพื่อนรัก และครอบ-ครัวอลวน เคยได้รับรางวัลรองอันดับหนึ่ง การประกวดลีลาศในจังหวะชะ ชะ ช่า ที่สถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง ๕ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๓ ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ ๑ การประกวดมารยาทไทย ของธนาคารศรีนคร ปีการศึกษา ๒๕๓๓ และได้รับรางวัลรองอันดับ ๑ จากการประกวดเล่านิทานชาดกประกอบท่าทาง เรื่อง "นกกากับพ่อ-ครัว" ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปี ๒๕๓๔

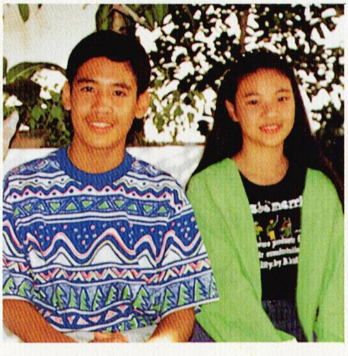

"ในวโรกาสที่สมเด็จพระ-นางเจ้าพระบรมราชินีนาถมีพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบใน

ฐานะที่น้องใหม่เป็นคนไทย ขอร่วมแสดงความยินดี และถวายความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านด้วยขอให้พระองค์ทรงเจริญพระชนมพรรษายิ่งยืนนาน เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของชาวไทยทั้งปวง สำหรับน้องใหม่เอง ก็จะทำตัวเป็นคนดีให้เป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนทั่วไป”

ด.ญ.กัญญาลักษณ์ บำรุงรักษ์ (น้องแป้ง) นักเรียนชั้น ป.๖ โรงเรียนประภามนตรี

กิจกรรมดีเด่น เป็นนักแสดงเด็กที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ได้รับความนิยมสูงเป็นเวลานาน

“รัก สมเด็จฯ มาก เพราะท่านเป็นพระราชินีที่ดี ไปเยี่ยม

ราษฎรเสมอไม่ว่าที่ไหนๆ ก็ไป ไม่เคยอยู่ว่างเฉยๆ ท่านช่วยสนับสนุนการทอผ้า การสาน การปัก อนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมของที่เป็นของไทย ทำให้คนมีอาชีพ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของท่านปีนี้ น้องแป้งขอให้ท่านมีอายุยืนและเป็นพระราชินีที่ดี ใจดีกับประชาชนอย่างนี้ตลอดไป"

ด.ช.กฤษณะ เทพมณี นักเรียนชั้น ป.๒ โรงเรียนอนุบาลชุมพร
กิจกรรมดีเด่น ชนะเลิศการประกวด "แฟนต้ายุวทูตแห่งประเทศไทย" ในระดับภาคใต้ ได้รับทุนการศึกษา เกียรติบัตร โล่เกียรติคุณ และได้เดินทางไปทัศนศึกษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย ณ ประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซีย และได้รับรางวัลที่ ๑ ในการประกวดเรียงความเรื่องจริงเรื่อง "แม่" เข้าเฝ้ารับพระราชทานรางวัลจากพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ในงานวันแม่แห่งชาติ ปี ๒๕๓๔ ได้รับทุนการศึกษาและเกียรติบัตร

"ตั้งแต่น้องเอกจำความได้น้องเอกคิดว่าพระองค์ทรงมีภารกิจมากมายเหลือเกิน พระองค์ทรงตั้งใจที่จะช่วยเหลือประชาชนของพระองค์อย่างแท้จริง ซึ่งน้องเอกได้เห็นจากภาพในทีวีและจากหนังสือต่าง ๆ และสิ่งที่น้องเอกต้องการอย่างที่สุดคืออยากจะมีโอกาสได้เข้าเฝ้าพระองค์อย่างใกล้ชิดสักครั้ง และเนื่องในวโรกาสที่พระองค์ทรงมีพระชนมายุครบ

๕ รอบนี้ (น้องเอกแสดงสีหน้าเอาจริงเอาจังที่จะถวายพระพรพระองค์ท่านว่า) "ขอให้พระองค์จงทรงพระเจริญ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง และทรงเป็นมิ่งขวัญของประชาชนชาวไทยต่อไปให้นานแสนนาน เนื่องในโอกาสวันเด็กปี ๒๕๓๕ นี้ น้องเอกอยากให้เพื่อนๆ ทุกคนได้ตั้งใจที่จะถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถโดยพร้อมเพรียงกันและขอให้เพื่อน ๆ ทุกคนได้ตั้งใจที่จะทำแต่ความดี ขยันเรียนหนังสือเพื่อจะได้เป็นเยาวชนที่ดีของชาติต่อไป"

ด.ญ.เบ็ญจา หงษ์ทอง นักเรียนชั้น ม.๓ โรงเรียนปานะพันธุ์วิทยา ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรมดีเด่น ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นแห่งชาติ ด้านศิลปวัฒนธรรม และได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในวันเยาวชนแห่งชาติ และได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมขับร้องเพลงกับวงมหาดุริยางค์ไทย ในงานสัปดาห์การศึกษาเอกชนครั้งที่ ๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนร่วมกับโรงเรียนเอกชน ร่วมกันจัดแสดง ณ โรงละครแห่งชาติ มีการสาธิตและการแสดงดนตรี-นาฏศิลป์ ซึ่งมีจำนวนนักดนตรี และผู้แสดงรวมทั้งสิ้นถึง ๔๔๙ คน

"ความรู้สึกต่อสมเด็จพระบรมราชินีนาถ คือ เคารพเทิดทูนท่าน เพราะท่านทรงเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา ต่อพสก-

นิกรของท่านทุกคน ท่านทรงงานหนักเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของราษฎร เช่น ทรงงานเกี่ยวกับศูนย์ศิลปาชีพ ซึ่งงานนี้ได้ช่วยให้เกษตรกร และครอบครัวมีเศรษฐกิจ ในครอบครัวดีขึ้นอย่างมากมาย ช่วยสร้างอาชีพให้กับราษฎรเป็นจำนวนมาก ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมอันเป็นมรดกของชาติให้คงอยู่ตลอดไป ทำให้ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติได้เห็นความงดงามอันเป็นประณีตศิลป์ซึ่งน่าภาคภูมิใจของชาติ และเกิดความรู้สึกชื่นชมในความงดงามของผลงานอันเป็นผลิตผลจากศูนย์ศิลปาชีพของพระองค์ เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ข้าพเจ้าได้ร่วมขับร้องเพลงถวายพระพร ในพิธีอาเศียรวาท-

ราชสดุดี ซึ่งโรงเรียนปานะพันธุ์วิทยา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดขึ้นเป็นงานใหญ่ และทำเป็นประจำทุกปี ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนม์ยิ่งยืนนาน"

ด.ช.ปกป้อง จันวิทย์ นักเรียนชั้น ม.๒ โรงเรียนเซนต์คาเบียล
กิจกรรมดีเด่น พิธีกรและผู้สื่อข่าวรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ชื่อรายการ "จิ๋วแจ๋วเจาะโลก"

"สมเด็จฯ ทรงทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติมาก ทรงมีพระคุณแก่ราษฎรอย่างยิ่ง ป้องเป็นผู้สื่อข่าวก็ได้ติดตามดู

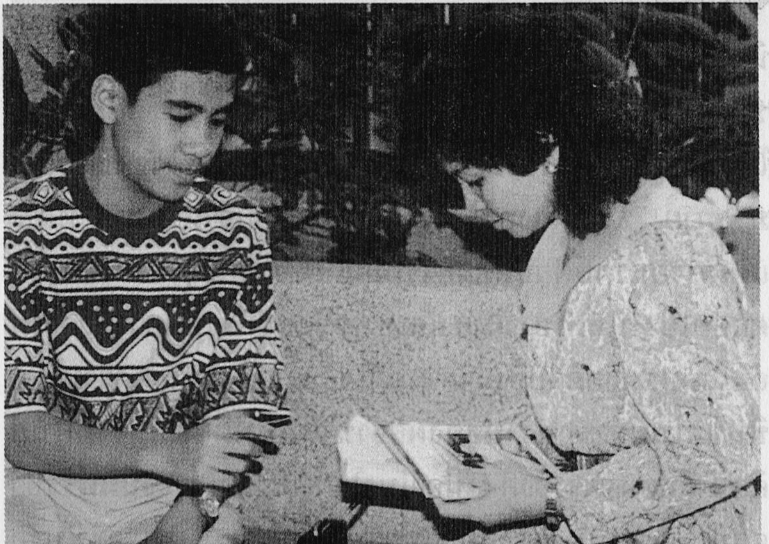

พระองค์จากสื่อต่าง ๆ เห็นว่าทรงทำงานมิได้หยุด เยี่ยมราษฎรบ่อย ๆ ต่างชาติก็ยังให้รางวัล เช่น อเมริกา ให้รางวัลด้านมนุษยธรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ ป้องภูมิใจและรักท่านมาก ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของท่าน ขอให้ทรงพระเจริญ เป็นมิ่งขวัญของประชาชนชาวไทย ตลอดไป"

ด.ญ.ลลิตา ตะเวทิกุล (น้องแพม) นักเรียนชั้น ม.๒ โรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา

กิจกรรมดีเด่น ชนะเลิศการประกวดนักร้องยุวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งมีผู้ประกวดกว่า ๔,๐๐๐ คน จัดโดย สยามกลการ

"สมเด็จฯ พระราชินี ทรงใจดีมาก ท่านช่วยเด็ก ๆ หลายคนที่ยากจนให้เรียนหนังสือ แพมประทับใจในตัวท่านมาก ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ของท่าน อยากขอให้ท่านมีแต่ความสุข มีอายุยืนนาน และอยากจะฝากถึงเพื่อน ๆ ให้ช่วยกันรักษาธรรมชาติ ปลูกต้นไม้ ไม่ทิ้งขยะ ให้รักดนตรี เพราะดนตรีจะทำให้จิตใจสบาย"

ทีมงานสัมภาษณ์

แพรวพรรณ เกิดโภคา	อิสระ เสียงเพราะดี
เพ็ญศรี สุขสวัสดิ์	อาภรณ์ ชูก้าน
ธงชัย ศิริปรีชา	พูนศักดิ์ ศรีมาลา

จากน้อง...

อิสระ เสียงเพราะดี

สำหรับน้องที่มีจดหมายไปยังคณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็กที่ได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อติชมไปนั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕ ให้สอดคล้องกับความต้องการของน้อง ๆ ให้มากที่สุด หวังว่าหนังสือวันเด็กปีนี้คงเป็นที่ถูกใจสำหรับน้อง ๆ หลายคนที่ต้องการให้ทีมงานหนังสือวันเด็กสัมภาษณ์เยาวชนผู้ทำความดี ผู้มีความสามารถสูง ลงเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่า สัตว์ป่า นิทาน การ์ตูน ซึ่งในปีนี้ได้นำมาลงให้น้อง ๆ อย่างจุใจ โดยเฉพาะผู้มีความประสงค์ขอให้หนังสือวันเด็กได้นำบทประพันธ์หรือบทกวีของ **"คุณสืบ นาคะเสถียร"** มาลงพิมพ์เพื่อเป็นที่ระลึกสำหรับการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของเขา ผู้เป็น**นักอนุรักษ์ธรรมชาติด้วยชีวิตและวิญญาณ**นั้น หนังสือวันเด็กได้นำมาลงพิมพ์ไว้ในบทสุดท้ายของหนังสือวันเด็กปีนี้ เพื่อเป็นของขวัญวันเด็กปี ๒๕๓๕ สำหรับทุกคนและขอให้ทุกคนจงระลึกอยู่เสมอว่า **"นับแต่นี้ต่อไป พวกเราจะช่วยกัน ร่วมมือกัน ดูแลรักษาต้นไม้ ป่าเขา แม่น้ำ ลำธาร สัตว์ป่า และทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นธรรมชาติรอบตัวเรา ให้คงอยู่เป็นสมบัติของพวกเราตลอดไป"**

คณะอนุกรรมการฯ ต้องขอขอบคุณน้อง ๆ ครู อาจารย์ และนักเขียนหลายท่านที่ส่งเรื่องไปยังคณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก หากเรื่องของท่านใดมิได้พิจารณาลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ทางคณะอนกุรรมการฯ ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

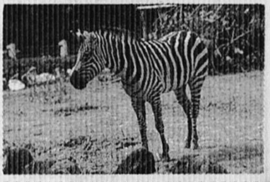

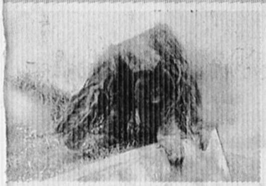

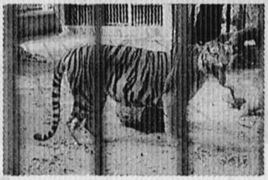

น้อง ๆ และท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะอยากให้หนังสือวันเด็กปรับปรุงอย่างไร ส่งจดหมายไปที่ คณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐ เช่นเดิมนะครับ

สวัสดีครับ!

เสียงปืนที่ดังลั่น ตัวแม่นั้นต้องสิ้นใจ
ลูกน้อยที่กอดไว้ กระดอนไปเพราะแรงปืน
ฝืนใจเข้ากอดแม่ หวังแก้ให้แม่ฟื้น
แม่จำเพราะเสียงปืน จึงไม่คืนชีวิตมา
โทษใดจึงประหาร ศาลไหนพิพากษา
ถ้าลูกท่านเป็นสัตว์ป่า ใครเข่นฆ่าท่านยอมไหม
ชีวิตใคร ใครก็รัก ท่านประจักษ์หรือไม่
โปรดเถิดจงเห็นใจ สัตว์ป่าไซร้ก็เหมือนกัน

สืบ นาคะเสถียร

คณะอนุกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๕

ประธานอนุกรรมการ

นายทวีศักดิ์ เสนาณรงค์

รองประธานอนุกรรมการ

นายพงษ์ศิริ เชาวนปรีชา
นายประสิทธิ์ แตงร่ม

อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ
นายสมพงษ์ พละสูรย์
นางสาวกานต์มณี ศักดิ์เจริญ
นายบุญเรือง ต้นยา
นายถวัลย์ มาศจรัส
นางสาววิไล เกษชนก
นางสรรพพร แตงสกุล
นายวีระยุทธ พินทุสมิต
นางสาวเรณู ศิริขวัญชัย
นางสาวอาภรณ์ ชูก้าน
นายจรูญ เจริญรักษ์
นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ
นางรัชนี ศรีไพรวรรณ
นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่
นางกรองแก้ว เงินศรี
นายสมัย สุทธิธรรม
นายวิศาลพงศ์ ไกรศรีวรรธนะ
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์
นางสาวแพรวพรรณ เกิดโภคา
นางพนิดา ปิ่นประไพ
นายธนกานต์ บูรณะกุล

อนุกรรมการและเลขานุการ

นายธงชัย ศิริปรีชา

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นายอิสระ เสียงเพราะดี
นายวิทวัฒน์ นันทะ
นางสาวเพ็ญศรี สุขสวัสดิ์
นางสุรัตน์ แพรกทอง

ฝ่ายจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก
■ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
โทร. ๒๘๒๒๗๑๖, ๒๘๑๐๘๑๓, ๒๘๑๖๐๓๔

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายพะนอม แก้วกำเนิด ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๔

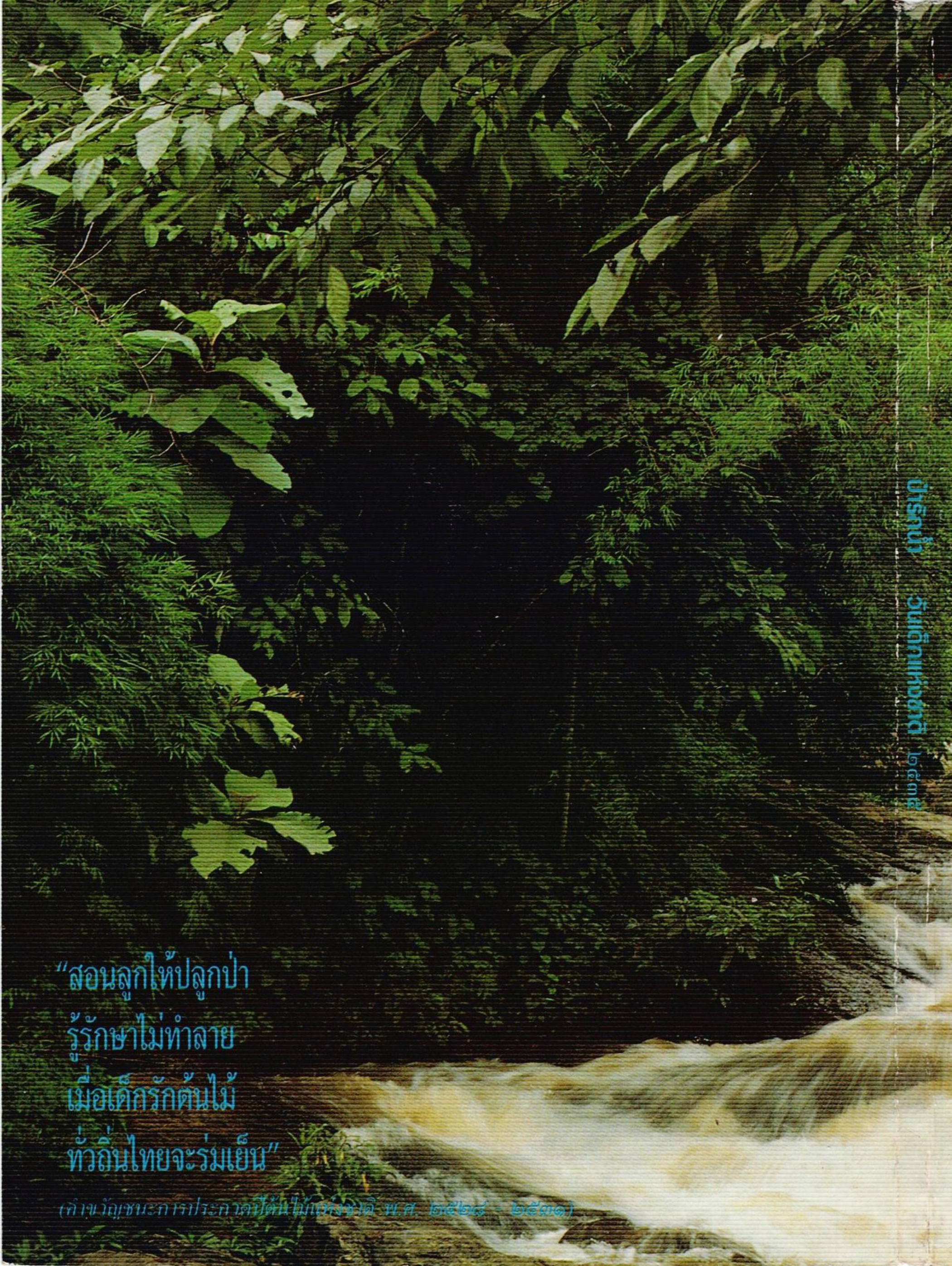
ป่ารักน้ำ วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๕
“สอนลูกให้ปลูกป่า
รู้รักษาไม่ทำลาย
เมื่อเด็กรักต้นไม้
ทั่วถิ่นไทยจะร่มเย็น”
(คำขวัญชนะการประกวดปีต้นไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๓๑)